Akbaba

45- 77

düşünmeyin

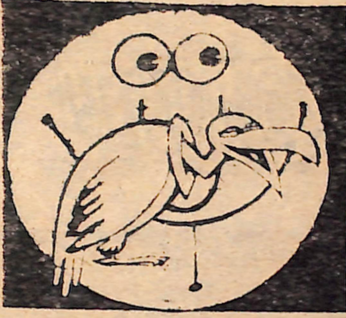

ZİRAAT BANKASI

her yerde
her zaman

SİZLERLE

Ak — 202

Akbaba

Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ Yıl: 55 - Cilt: 32 - Sayı: 45 2 Kasım 1977

ANKARAD'A SON ÇİFTETELLİ

HİÇBİR yönetim, yönettiği kişilerden tümüyle bağımsız olamaz. En koyu dikta rejimlerinde bile, politika hokkabazlarının bir eli halkın nabzında, öbür eli kafasının içindedir. Çelişkili görünse bile, baskı düzenlerinin varlıklarını sürdürebilmeleri, eğilimleri önceden kestirebilip rüzgârın yönüne göre yelken açmalarına bağlıdır. Dikta yönetimlerinin bile kendine özgü bir mantık izleyen birtakım kuralları vardır. Düdüklü tencerenin kapağının sağlam olması yeterli değildir. Günün birinde bir patlamanın gerçekleşmesi istenmiyorsa, istim kaçırmak için gerekli emniyet süpapları sağlanmalıdır.

Başımızdaki yönetimin ne tür bir yönetim olduğu kolay belirlenemese bile, hiç değilse bir dikta yönetimi olmadığı rahatça söylenebilir. Ama emniyet süpaplarının yeterli olduğu söylenebilir mi?

Sanmıyoruz.

İnsanlar zorluklara katlanabiliyorlarsa, içlerinde umut olmasındandır bu. Churchill İngiliz halkına «Size kan, ter ve gözyaşından başka hiçbir şey için söz veremiyorum,» dediğinde asıl amacı toplumun zorluklarla yüzyüze bulunduğunu dile getirmekten çok, bu zorlukların geçici olduğu inancını yaratabilmekti.

Bugünkü hükümet hiç kimsede hiçbir inanç yaratabilecek durumda değil. Bugün Türk toplumunda kandan, terden ve gözyaşından daha bol bulunur hiçbir şey yok. Ama kendine hükümet adını veren üç başlı garip yaratık, başında bulunduğu toplumdan tümüyle ayrı bir düzlemde şampanya sayıklıyor. Kan, ter ve gözyaşı görmezden gelinip iki yıl sonra havalanacak uçaklardan, yirmi yıl sonra yeryüzünün en gelişmiş beş toplumundan biri olacak Türkiye'den sözediliyor.

Sırtına bıçak saplanmış birine manikür yapar gibi.

Yönetenlerle yönetilenler arasındaki uçurumun böylesine büyüdüğü tarih boyunca çok seyrek görülmüştür. Sanki bu adamlara milyonlarca seçmen değil; her şeye karşın gazinoları doldurabilen, sıradan vatandaşın bulamadığı nesneleri karaborsa fiyatıyla alıp hiçbir gereksiniminden geri kalmayan ve bugünküne benzeyen bunalım dönemlerinde büsbütün semiren yirmi-otuz bin fırsatçı oy verdi sırf.

— Erbakan, zaman zaman Demirel'i zor durumda bırakıyor —

Adalet Partisinde ve kabinede kaynamalar başladı ya, hemen kalkıp «Tamam,» diyoruz şimdi. «Çözülme başladı artık. Aralarında az da olsa sağını-solunu görebilen iyi niyetli kişiler var. Hükümetten istifa edenler var. Partilerinden istifa edeceklerin sayısı da gitgide artacak. Bu işin sonunun gelmesi, ayağımızın suya ermesi yakındır.»

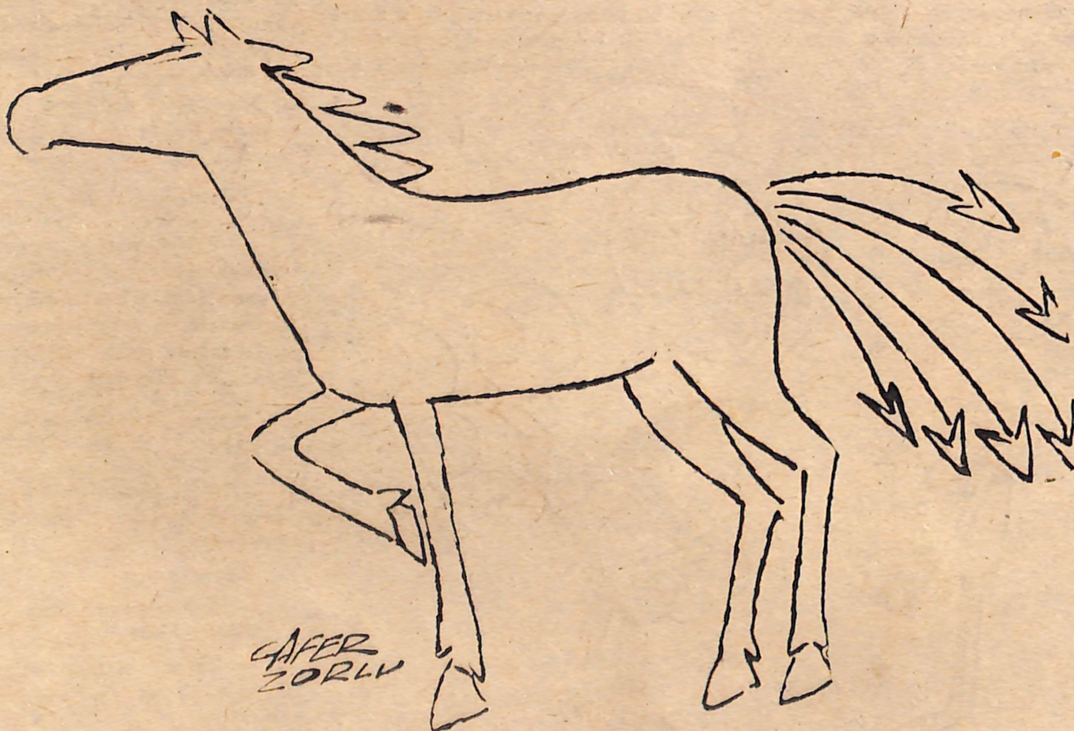
Bu işin sonunun yaklaştığı nancına katılıyoruz. Ancak, bu sonun arkasında neyin yattığı konusunda fazla iyimserliğe kapılmamak gerektiğini pek akıldan çıkarmak istemiyoruz. Tavadaki kızgın yağdan dışarı atlayıp doğrudan doğruya ateşin içine düşmek de var hesapta.

Uzak ve yakın tarihimizde birçok kez yanlış umutlara bel bağlamış bir toplumuz biz. Sarmaşık sanarak kendimizi bataklıktan kurtarmak için tutunduğumuz nesnelerin gerçekte yılan olduğunu iş işten geçtikten sonra anladığımız görülmüştür.

Çözülmenin başladığı bir gerçek. Ama oynanan çiftetelli bitmeden bizim zilleri takmamız da yersiz. Gün, her zamankinden daha çok temkin gerektiren bir gün.

Hava dumanlı. Kurtların seveceği türden.

AKBABA

AP. — CHP. Koalisyonu düşünülüyor.

KÜÇÜK SERMAYE MAHVOLDU

ARASIRA uğrarım o kasabaya. Kasabada bir baba dostumuz vardır, adına Esat bey derler, ama biz Esat amca deriz... Esat amcanın dükkânı, kasabanın çarşı yerindedir. Kirli camların üstündeki tabelâda «Tecim Evi» yazar. Bilmem bu tabelâ kaç yıllıktır. Camlar gibi, tabelâda tozlanmıştır, hattâ yer yer yazıları silinmiştir. Bu yüzden ilk bakışta bizim Esat amcanın ismini zor okursunuz... Ne zaman dükkânına gitsem, kışsa önünde bir mangal vardır, yazsa, önünde bir desti su... Üzeri kontrplâkla kaplı bir masa, masanın yanında yayları yer yer fırlamış eski bir koltuk, yan tarafta da iki sandalye. Esat amcanın oturduğu yerin arkasındaki rafta iki tane dosya vardır. Zannetmem, bu dosyalar yıllar yılı hiç açılmış olsun. Çünkü, ne zaman gitsem, üzerleri bir karış tozdur. Masanın üzerindeki sarı madenden yapılmış kül tablası da ben bildim bileli öyledir. Benim gibi, bu kül tablasının ilk zamanlarını bilmeyenler, onun çamurdan veya siyah bir madenden yapılmış olduğunu sanırlar. Esat amcanın dükkânında hiçbirşey bulunmaz. Köşede iki çuval tuz, bu tarafta yarım çuval kuru bakla, ötede bir parça darı... Esat amca bunlarla ne alır, ne satar, ne kazanır, onu bilmem ama, ne zaman gitsem, dükkânında bir veya iki köylü bulunur. Köylülerle mırıl mırıl birşeyler konuşur, sonra yüksek sesle:

Endişelenmeyin endişelenmeyin, hallederiz, der...

Köylüler, dua ede ede çıkarlar... Ha şunu da söyleyeyim, Esat amca Hac'a da gitmiştir.. Günahı söyleyenlerin boynuna, faizle para dağıttığını söylerler. Ben hiç görmedim, ona buna para verirken...

Bu uğradığımda, kara kara düşünüyordu Esat amca... Hattâ düşünme bir yana, gözlerinden tane tane de yaş döküyordu.. İçim sızladı birdenbire, Hafize teyze aklıma geldi, bir güzel ıspanak böreği yapardı ki, öyle de çok yemiştim ki ıspanak böreğini...

— Yoksa, dedim, Hafize teyze mi?

— Yok a oğlum, yok, dedi...

— Başka bir, hastalık falan, gelinler, damatlar?

— Yok oğlum yok hepsi turp gibi. Am ben değilim...

— Üzülme Esat amca, dedim, siz buradaki doktora muayene olmuşsunuzdur, bir de kente gidin, oradaki doktora muayene olun...

— Yok oğlum yok, dedi. Ben de hasta değilim...

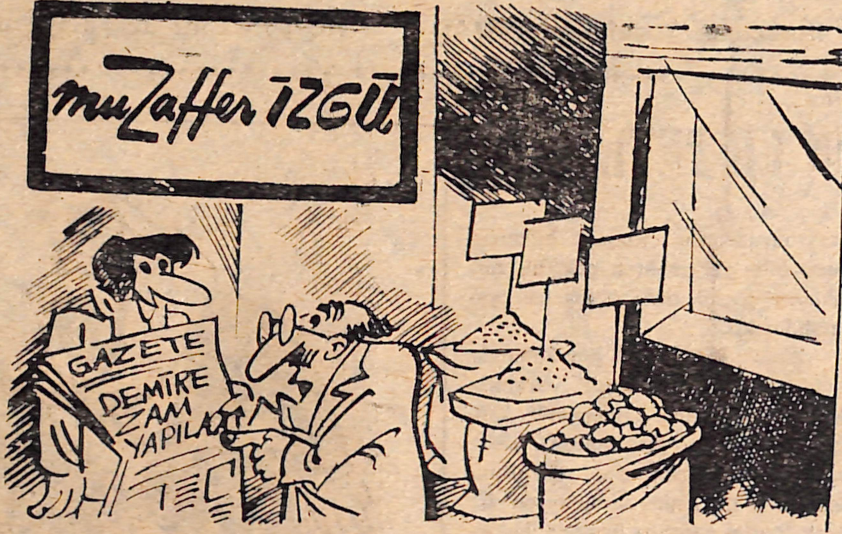
— Öyleyse? diye sordum...

— Hiç gazete okumuyorsun galiba?

— Hiç okumaz olurmuyum Esat amca?

— Mahvolduk oğlum mahvolduk, dedi. Küçük sermayeyi batırdı bu yeni hükümet.

Vah vah... Bayağı acımaya başladım. Öyle ya, ben kendi işimle

uğraştığımdan böyle küçük sermaye nedir, küçük sermaye ne iş görür bunları bilmezdim...

— Bakla fiyatları falan mı? diye sordum...

— Yok be oğlum yok, dedi... Bizim gibi küçük sermaye, holding kuramaz, fabrika kuramaz... Bilmez mi bu baştakiler bizim nasıl geçindiğimizi?.. Ah ah mahvoldu vallahi küçük sermaye...

— Vah vah vah!..

— Oğlum biz küçük sermayeyiz... Ah vallahi şuramda birşey... Pekiyi niye tutar bunu radyolarda ilân edersin, gazetelerde ilân edersin değil mi?

— Neyi?

— Mahvolduk mahvolduk... Bilir misin bizim gibi küçük sermaye nasıl para kazanır?

— Bilmem Esat amca...

Önüme bir yığın gazete attı:

— Bak, dedi, bak şu haberlere... Önce bu haberleri çıkarıp da sonradan tutup gazetelerde ters beyanat vermenin ne anlamı var?

Parmağıyla gösterdiği yerde şeker konusu vardı...

— Şeker mi? dedim.

— Hı, dedi... İlk başıma geliyor... Bundan önce hiçbir hükümet bizi böyle zor durumda bırakmamıştı... Her zaman korumuştu bizim gibi küçük sermayeyi. Sen olsan gazetedeki bu haberleri okuyunca ne yaparsın, tutup şeker istif etmez misin

— Vallahi bilmem ki Esat amca...

— Bilmezsin doğru ya, sen küçük sermaye değilsin... Küçük sermaye böyle kazanır oğlum... Allah binbir bereket versin, şayet şu küçük sermayemi yaptıysam, Allah kabul eylesin eğer ki Tanrıya şükür için Hac'a gittiysem, hep bu küçük sermaye kalkınması yüzünden gittim... Ben onu bunu bilmem, bundan önceki hükümetler koruyorlardı küçük sermayeyi... Önce işe şehir arsasından başladım... Gerçi bu konuda kanun çıkmadı, hükümetler, biz küçük sermayeyi şu yoldan koruyacağız demediler amma, ârif olan bir küçük sermaye erbabı ossat anlar işi, kokusunu sezer, yatırımını yapar... Şehirden kocaman bir tarla aldım, parsellettim, zamanı gelince on misline sattım... Ondan sonra, gerçi yine kanunu çıkmadı amma, küçük sermaye erbabı bilir, deniz arsası küçük sermaye koruma kanunu çıktı... İşte biz bu fakir küçük sermaye erbabı Esat amcan, o işten de yararlandı... Denizin kenarındaki bir tarlayı satın aldı, otuz misline parselletip sattı... Tanrıma hamdüsenalar olsun, işte bu parayla gitmiştim hacca... Hactan geldim, baktım gazeteler yazıp duruyor, küçük sermaye hazırlan, yeni bir kanun çıkıyor diye... Demire zam geliyor... en küçük sermaye olsan ne yaparsın evlâdım, dedim ya, fabrika kuramazsın, holding kuramazsın, yatırdım parayı demire, demir çıktı üç misline... Allah bin bin bereket versin, kazandım... İki yıl hiç birşey olmadı. ee, ne yapalım, küçük sermayecilikte, yıl var günü besler, gün var yılı besler, bekler durursun, gözler durursun, boyuna gazeteleri karıştırır durursun. Baktım çıkıyor yine küçük sermayeyi koruyan bir kanun daha... Bu kez çimento topladım, istif ettim... Allah bin bin bereket versin, ondan da çok para kazandım... Yattık bu çimento korumasından sonra altı ay daha... Altı ay sonra, küçük sermaye için bir yeni kanun çıkıverdi... Biliyorsundur, margarin. Topladım şurdan burdan ne kadar margarin bulduysam... Amma bu kez, ah bu kez, bu kez kanunu çıkarmadılar, bizi mahvettiler oğlum, mahvettiler... Yahu madem ki dersin dünya piyasalarında şeker yirmi beş lira, yirmi altı lira, pekiyi niye yapmazsın Türkiye'de de fiyatı yirmi lira, otuz lira... Bu devlet bu kadar zengin mi? Nasıl olur da dünya piyasasından aşağı verirsin?.. Vallahi sana birşey diyeyim mi, bu memleket adam olmaz... Dışardan yirmiyirmi iki liraya şeker alacaksın, tutacak on bin liraya vereceksin... Tut, bir çırpıda sen de fiyatları yirmi lira yapıver değil mi, hem küçük sermaye kalkınsın hem de devletin kasasına üç beş kuruş girsin...

Başladı tane tane dökmeğe:

— Pekiyi, dedi, ben şimdi o tonlarca şekeri ne yapacağım? Haydi yarın birgün başka bir yeşil ışık yanıverirse, o zaman ben sermayemi kurtarmak için alacağım malı nereye depo edeceğim?

Hıçkırdı, kirli mendiliyle burnunu sildi:

— Çok şükür elimizde biraz margarin var da, şimdilik onunla idare ediyoruz, dedi...

Sigara uzattı:

— Annen nasıl? dedi...

Kibriti uzattı:

— Bu yıl olmadı amma, inşallah gelecek yıl yine Hac'a gideceğim, dedi.

Muzaffer İZGÜ

Her Telden — Burhan Esen

KIRKAĞAÇ'IN TRENİ

DEMİRYOLU Kırkağaç ilçesinin 3-4 kilometre ötesinden geçer. Aradaki mesafe istasyona doğru geliştirilen yeni yapıtlarla biraz kapatılmıştır.

Yaşlı bir Kırkağaç'lıya trenin neden bu kadar uzaktan şehirc düdük çalarak geçtiğini sormuştum:

— Hikâyesini duymuş olsaydın, demişti, bu soruyu sormazdın. Kısaca nakledeyim. O yıllarda ilçede genç bir kaymakam vardı. Güzel karısı da hamileydi. Ankara'ya kadar uzanacak demiryolu kasabanın tam ortasından geçecekti. Hepimiz sevinç içindeydik. Ama kaymakamın hanımı kara tasalara bürünmüş o günlerde, nereden biliriz.

Eşine dayatmış:

— Ne yap yap, şu kara treni ilçeden geçirtme.

— Nasıl olur? Gücüm yeter mi? Sonra ne zararı var bize İstasyon bizim evin tam karşısında kurulacak. Şereflenecek Kırkağaç.

— Ama hayatım çocuk beklediğimizi unutuyorsun!

— Çocukla trenin ne ilgisi var?

— Ayol kafanı çalıştırsana biraz. Tren evin yanından ayaklarının ucuna basa basa geçecek değilki. Ofluyacak, puflayacak, üstelik makinist canavar gibi ses çıkaran düdüğe asılacak. Tren:

— Düüüüt! diye bağırdı mı karnımdaki yavru da küt... diye düşüverecek!

— Ben işin bu yönünü düşünmemiştim.

— Zaten siz erkekler bencil kişilersiniz. Kendinizden başkası aklınıza gelmez. Gereğine göre hareket et. İlçeden geçmeyecek tren adlı musibet.

— Bu işle bakanlıklar uğraşıyor. Yetkim yok.

— Şuna da bak. Ayol ilçenin en büyüğüyüm diye edersin her zaman çalım. Kaymakamlığını göster bakalım.

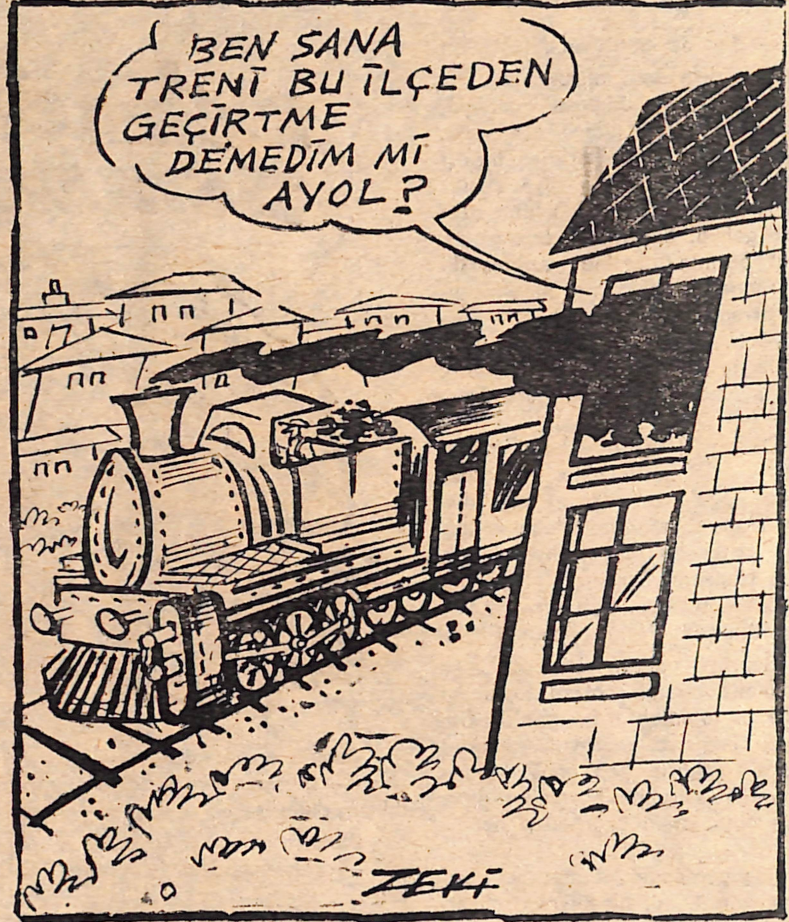
— Anlayışlı ol hanım. Devletin demiryolu yol değişmez öyle istiyor diye canım.

— Öyleyse trenine sarıl, onunla yat başbaşa. Beni boşa. Hoşça kal. Babamın evine gidiyorum.

Kaymakam ne yapacak? Karı sözüne uymasa yuvası yıkılacak. Düşünmüş, taşınmış, fazla çalıştırmaktan beyni aşınmış. Sabaha karşı bulmuş çıkış yolunu.

O yıllarda atlı arabalar var sadece. Tüm arabacıları makamına çağırtmış:

— Beni iyi dinleyin, demiş, tren Kırkağaç'ın içinden geçerse, hapı yutarsınız. Herkes bavulunu, eşyasını kendisi taşır, siz hava alırsınız. Treni buradan geçirtmiyeceğiz. Dilekçelerinizi yazdırıp getirin. Ben Ankara'ya dek gidecek, takip edeceğim.

Dediğini de yapmış kaymakam. Uzun uğraşmalardan, çabalardan sonra demiryolu güzergâhı üç-beş kilometre öteye atıldı. Böylece hanımefendinin çocuk düşürme tehlikesi de atlatıldı.

Sigarasını yakmak için, hikâyeyi kesmişti. Sordum:

— Demek yavru sağ sal'm doğdu ha?

— Elbette. İstersen onunla da konuş.

— Burada mı oturuyor

— Evet. Babasına her gün beddua okuyor. Onun yüzünden her gün 2-3 kilometre yol teptpiğinden şikâyetçi. Kırkağaç'ta Devlet Demir Yolları İstasyon Şefidir çocukcağız!

BURHAN ESEN

OLAYLARLA ALAYLAR

AÇIKTA KALANLAR

Mektupla öğrenime rağmen, bu yıl da ellibinin üzerinde öğrenci açıkta kalacakmış.

Üzüldüğümüz şeye bakın.

Önemli olan, cebine yaldızlı üniversite diplomasını koyduktan sonra işsiz kaç yüzbin kişi kalıyor?

Bunun hesabını yapan var mı?

SANIK

Yargıç salona girdi:

— Sanık, ayağa kalk! diye bağırdı.

Sanık yerinde oturmaya devam etti.

— Ayağa kalk, dedik, duymadın mı? Sağır mısın?

— Kulağım sağır değil ama, dedi her iki ayağımda nasır var, sayın yargıç!

KABRİSTAN

Öğretmen:

— Çocuklar, dedi bütün canlıların yaşıyabilmesi için önce temiz havaya sonra bol suya ihtiyaçları vardır. Su ile havanın bulunmadığı yerlerde canlılara rastlanmaz.

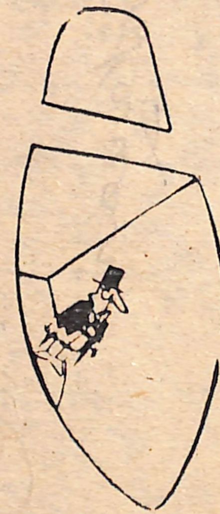
Arka sıralardan parmak kalktı:

— Öyleyse öğretmenim dedi, yaşadığımız il, şehir değil, kocaman bir kabristan.

— Nereden çıkardın bunu?

— Çeşmelerimiz akmıyor. Hava kirli. Ölmüşüz de farkında değiliz galiba.

RAPOR

Atam izindeyiz izinde
Dizinin dibinde.
Tarikat şeyhleri önde
Halimize bak, geri dön de.

Milliyetçi cepheler kuruldu
Demokrasiye zincir vuruldu.
Nereden nereye gelmişiz anla
Asfaltlara basıyoruz nalınla.

Bir ileri, iki geri
Türk önde, Türk ileri.
Solumuzda soğan, sağımızda sarımsak
Uygarlık kervanında
Yürüyoruz ağır-arsak.

Ümmetçiliğin rotasındayız
Ve ondokuzuncu asrın ortasındayız.
Öğretmene kıyıldı
Ölüler dirilerin yerine sayıldı
Atam kalk

Değil kabirde yatmanın sırası
Dünden daha çok lâzımsın
Bizlere kısacası...

BURHAN ESEN

LAN DİDİLER İFENDİ OLDUH, İFENDİ İKEN BEY, BEY DİDİLER BEYEFENDİ OLDUH, İŞTE SEN AĞNA SÜLÜMANNNN

(Geçen sayıdan devam)

— Sen de gatıl vatandaş! Sen de gatıl, diye ünnüyolar.

Vatandaş gatılıyosa gatılıyo, gatılmıyanı çehip gidiyo ote yana. Arhamız sıra acaip herüfler bizleri tahip ediyo, vıııınnn...» diye sesler çıharan otomofiller galabalıhın uzerine geliyo. Ellerinde borazanlar, gaput bezinin uzerine yazılmış iki yanı sopalı paçavraları haremi gılıhlı tuysuzler taşıyolar.

— Gardaşım nirden gelip, nireye gidiyoruz böle? diye sordum. Hele ağnayalım da ona göre bağıralım.

O sahallı oğlanın, beni deslim ittiği tuysuz herüf oyle bir işmar fırlattı. Oyle bir soz itti, ağnadıysam arap olim. Zira telebe gonuşması da başha oluyo, diye düşünmeye başladım. Tuysuz oğlan mahina gibi gonuşuyo, aşh olsun ağnayana. Bin şâât ilâzım ağnamah içün.

Goprüyü geçtih, tâ ki ote başa geldiğimiz zaman, bizim topluluha başha bi topluluh daha gatıldı. Onlar da bağırıyo, çığırıyolar ellerini havaya galdırıp hop hop havaya sıçrıyorlar. Dirgene bizimgiler daha ustün çıhtı, oteki bağırıcıları bastırdı.

Bah gardaşım kilemetro hisabıynan yirmi, mil hisabıynan elli arşın olmuşuz! Biri bağırıyo halk onu dekrarlıyo. Hiç yalnış yalan yoh. Vakıt ilerliyo, bizim topluluh ilerliyo...

Saahllı oğlan:

— Divrim, divrim! diye bağırdıkça, diğerliri de aynını bağırıyo.

Ben:

— Yahu gardaşım divrim ni ki?

Herüfün biri:

— Divrim, divrim! diyo yine.

Gaza billâ olmadan bağırıp çığırdıh. Yüz arşın gadar yürüdüh, bir depeye dırmandıh sonra. Aha cirit meydanı var ya, halt etmiş yanında. Şööle uzun bir meydan. Meydan alabildiğine dolu, ayahlarım yirden gesih duruyom. Gıl hiybeyi yana goydum, omuzum inasır dutmuş inan. Dabanlarım dekmil şişdi, bacahlarım ağrıdan gırılıyo. Tuysuz oğlan az sonra sıvıştı.

Başha biri:

— Aman yirinden gıpırdama, didi.

Ben de gıpırdısız duruyodum olduğum yirde. Halk bağırıyo:

— Gatil oligaraşih.

Ben de gendimi dutamadım:

— Gatiller, gatiller paliz gitti, zimbil gitti, podur yırtıldı, diye.

Halk coştuhca coştu:

— Nirden gelüp nireye gidiyorsuzuz? diye cırtlah bir ses duyuldu.

Ben de:

— Gurbetlih içün geliyoz, elemanya'ya gidiyoz, diye cüvapladım.

Gulüşmeler başladı, bana öyle bi gulüyorlardı, doğrusu anlatamam. Sonra bir zibidi kursüye çihti:

— Argadaşlar!.. Argadaşlar!.. Argadaşlar!.. diye gur sesiyle bağırdı.

Bayrahlar, gaput bezinden pacafralar havaya dihildi.

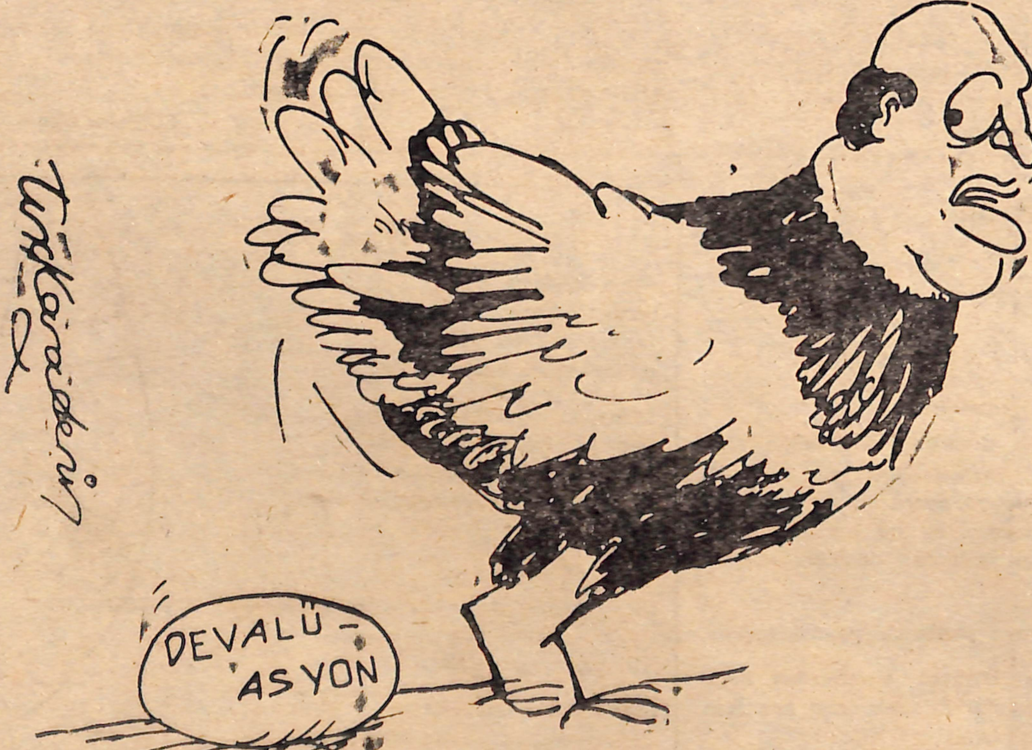
Onlar da:

— Gahrol oligaraşih, emirigâ go hov, diyolardı.

Niyse, mıtinh midir nidir orda galıp kursüdehi adamı dignemeye başladıh. Ganarel'in en başı daha sogna gelecehmiş. Şincih gonuşan ganarel guçüh ganarelmiş.

Dahminen gonuşma üç saat gadar sürdü. Ganarellerin buyüğü gursü dinen yire çıhtı, gonuştu, bağırdı. Halkta O'nu biguzel alhışladı. Niden sogna halk o yana bu yana dağılmaa başladı. Gafalarında biyaz serpuş bulunan ganareller, ellerindehi galın siyah comahnan ehalinin uzerine doğru yürüdü. Ehali can havliyle meydanı derh itti. Ahlım gaçtı sanırsın İülüman, ni mi oldu? Aman hiç sorup süal itme. Paliz, çıhın, zimbil yoh ortada. Gıl heybe omuzumu açıttıhı içün, orada yire goymuştum, gonuşma bitince de sırtlandıydım. E, gafa gafa diğel,

— Hükümet, devalüasyon söylentilerini yalanlıyor —

— Üstüne de yatıyorum amma inşallah cılk çıkar!

Önüme gim gelirse soruyom benim palizi. «Palis,» diyom, ağnayan ni iden çıhmıyo.

— Gardaşım, didim birine, benim plizi, zimbili, çıhını neyim gordünüz mü?

Zahir herifin anasına soğmüşüm, ya da beyba'sını oldürmüşüm!

— Ni zimbili yahu?

Başladım çığırma:

— Paliz, paliz, paliz!.

Çevremi ganarellerle adamlar çifte guşattı bi anda. Ganarellerden biri, diğerine goz itti:

— Ni diyo «poliz» diye bağırıyon diye sormasın mı!

— Gardaşım, ganarelim, didim. Ama adamlar tekmil gulüyo. Yahu ni diye gulüşüyonuz?

Ganareller gatıla gatıla gulüyolar. Emme diğer biri, galiba ganaraellerin büyüğü olacah, işmar fırlattı, bana gulen ganarellere. Berime sehuldu:

— Gardaşım isteğiniz nidir? diye sordu.

Başha bir ganarel de:

— Yahu susun belhi Milletvehili (!) filândır, başımıza bir belâ almıyolım. diye söylenmesin mi.

— Yahu Milletvehili nidir ki? Bu lâhırdıyı şincih duyuyom, didim ganarellere.

Onlar da bana baharak:

— Sen hiç rey virmedin mi? diye süal ittiler.

Düşündüm bi yol:

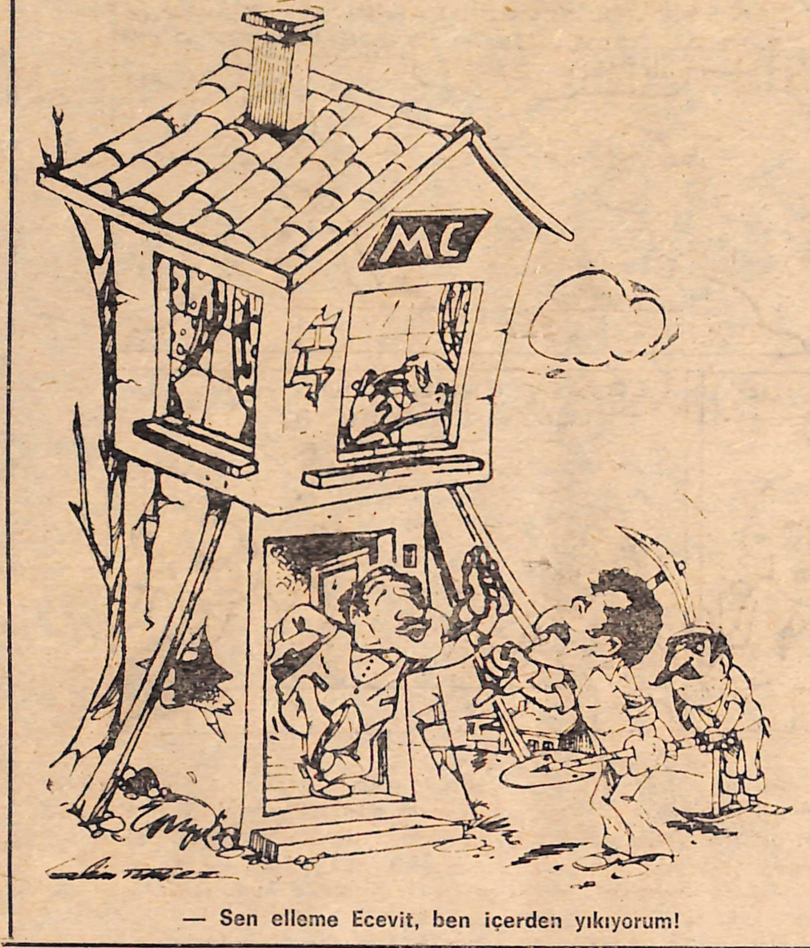
— Yoo ben riy miy virmedim. Rey nidir? diyeerh sorup süal ittim.

Meğersem riy başha bişiymiş. O riy olmadan hukümet gibim yirler gurulamaz, hukümet gurulamıyınca ise.. Artı niyse, sen agna dikdiklerimi. Ganareller çifter goldan beni aralarına almış, oylece galabalıhtan uzahlaştırıyolar, halk bana bahıp bahıp gulüyo, ağnı şanı bigun geçiriyom ağnadığım Süliman. Bölee mühdirem bigün giçirmeğin fazilet ilâ eziletini oğreniyom. Ganarel ellerini oğünde birleştirirgene, bir diğeri:

— Efendüm size taruz mu ittiler? Birden bağırdınız da... Gorevimizi ifaa ağnamıyla bizler sizleri go rumaha geldih!

— Yahu ni goruması? Gimi goruyacan? Niye goruyacan? Gorunacah başha adamlar yoh mu?

Soluhum gesilene değ gonuştum. Oğnar beni, ben oğnarı diğnerken, gol gola ilerliyoduh. Niden sonra:

— Bozuk çimento ile yapılan binalar yıktırılıyor.

— Sen elleme Ecevit, ben içerden yıkıyorum!

— Paliz, çıhın, zimbil!. diye çığırdım.

Ganarellerden daha bi başhası:

— Efendim goruhulacah bişey yohdur, yanınız ısra yürüyoz, didi.

Ben de O'na:

— Berhüdar ol, diye öylesine ünnemişim ki, halk bile alhıç duttu.

Soluhum dutuldu, derdimi gimseey ağnatacah guçüm, tahagatım galmadı. Yire yığıldım yığılacağım. Zar zor bacahlarım yürüyo ağnayacağım. Ganareller çifter hiza, halk dirsen alayı orda. aHlk hemi gulüyo, hemi avazı çıhtığı gadar bağırıyo:

— Gahrolsun oligaraşih.

Diğerleri alhış tutuyo.

— Gahrolsun emeriga.

Halh alhış duduyo.

— Devrim, devrim, devrim!..

Ognar susuyo, ben bağırıyom:

— Paliz, paliz, paliz!..

Ganarellerin biri, diyo ki:

— Bu hırtlambahlar sizi ırahatsız mı idiyolar?

Ben mazlum, boynumu iki yana bühüp:

— Yoh ganarelim beni niye ırahatsız idecehler, oğnar bağırdıhca gururlanıyom, dimemle..

Ganarel:

— Vay lan, diyeerh elindehi sopayı indirdi sırtıma.

Halh garıştı, dalgalandı, gimi gısmı yirlere yuvarlandı. Telebe dinen çocuhlarla, ganarel dinen kişiler giriştiler müherebeye. Ahan ni müheerbe, gaçmahın gurtulmanın imkânı dahilesi yoh. Dirgene gaçan gurtuluyo, gaçamıyan yiyo dayağı. Gara sopa diyet alırcasına inip galhıyo. Ganareller ilen tuysüzlerin müherebesi şöylen boylen bir saat sürdü.

Müheerbe, eh Allahın izniyle bitti. Tuysüzler dağıldı. Polizler gitti. Paliz, çıhın, zimbil, gıl heybe gayıplara garıştı. Len oğlum elimi cibime atmamla çıhartmam, birden donüp dolaşmam, doğünmem hafile!.. Tam beş yuz lira, gusurat guruş yoh! Uçhurum içine yir etmiş, oradahi dorbaya goymuşdum. Disene gitti gidenler?!. Derdim dükenmedi, ni idip, gime, hangi gapuya çhnehlenem? «Mıtinh,» didiler, «oligaraşih,» didiler, vesselâm gitti bizim pangınotlar... Elemanya içün pasapord alaacdım, gurbete çıhacadım. Çoluğa çocuğa nafaga timin idecadım. Koru korüne tükendi her umarım. Tuysüz oğlanlar dağılmasa, oğnara dirdimi ağnatırdım. Hadi sölee, gime derdimi ağnatayım? Teh gidecam yir Margopaca'sı. Margopacası'na çihsam mı dirsin? Cüvap vir Sülüman...

Dirgene gardaşım gun ahşama divrilirken, o böyüh bahçanın olduğu yire daldım. Aha ortada yuhseh bir daş var! O daş'ın çivresi dolu idi, aşağı indim; aşahısı daha da galabalıh. Ni'dem de hacetimi boşaltam?.. Gardaşlıh buralar bildiğin boş erazilere benzemez. Erazi ki... ağnatmahla bitmez. Nasıl olduhu, peh mechül olmahla biraber, ağaçların arasına dalıp himen tünedim oraya.

Ardımdan:

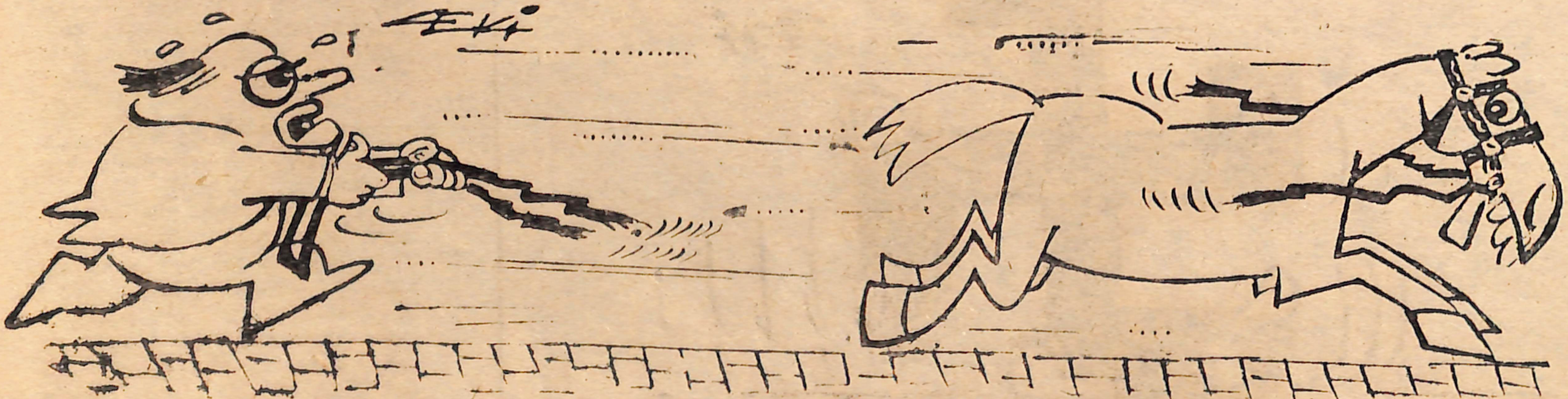
— Fürrr... Dırrr... Zırrr... diye düdühler öttürüyolar.

Zaar hirifler hırgız filân govalıyo, didim. Ni hırgızı? Herifler aleni bana doğru goşuyolar. Durdum, bir türlü gaçamadım. Gaçmaha galgışsam: «la bu hırgız,» diyereh yahalıyacahlar. Yidiremedim gendime. Bizim oranın adamlarını bilirsin, yiğitliği erhehliği iyidir. Benim de gaçmam doğru olmazdı zati. Herifler bana bahtılar, hile hırgıza benzetemediler, velagin çehip gittiler. Soğnadan öğrendim bu böyüh bahçanın adını sanını, miğersem burası Tahsim Parhı'ymış. Eshiden İstanbollular buraya gizmeye gelirlermiş. Az aşahısına ise: Tahsim Gizisi dirler imiş. Gizi dinen yirde ölee dühgânlar gordüm, hayalim ahan gafamdan çıhtı!

Ahşamı ac bi'lâç getirdih. Ahşam divrisi, hava gararınca çıhtım bahçadan. Tahsim'in Gizi'sinde aşahı yoharı volta atmaha başladım. Ni voltalıyom oraları, garı gız dalımı, o tuysüz oğlanlar bahıp bahıp gulüyolar bana. Bi yandan da bıyıh burüyom, garılara göz atıyom.

(Lütfen sayfayı çeviriniz.)

— A.P. temsilciler meclisi Demirel'in politikasını onayladı —

— Bu dizginleri elimden kimse alamaz!

SENFONİK MÜZİK

R. Doğan Büke

BİR ara gazeteler, bilmem nerede, ineklerin Senfonik Müzik dinletilerek sağıldığını yazmıştı. Senfonik müzik dinleyen ineklerin süt verimi artıyormuş. Ben, bu tür haberlere inanırım, hani yalan haber olur ama, yalanın böylesi olmaz. Demek doğru... İnek dediğin ağır bir hayvan. Hele Holştaynlar, Montofonlar, fil yavrusu kadar. Ağır hayvan, tabiî ki ağır müzik dinleyecek. Ağır ağır da süt verecek. Kocaman inek, aranjman müziği dinleyecek değil ya? Aranjman parçaları hafif, onları da hafif yaratıklar dinlesin...

Resmi daireleri bilmem ama, büyük ticarethanelerde, mağazalarda derinden bir müzik sesi gelir, kulağı rahatsız etmeyen, ruhu okşayan. O tatlı nağmeler altında, insan, beğenmediği malı bile alır.

Son on yılda, herkesin elinde bir transistörlü radyo. Şehirde, kırda, dağda bayırda, avaz avaz haykıran radyolar. Bağlama takımından oyun havalarından tut da, fasıl heyetine kadar müzik... Dağdaki çobanın elinde bile transistörlü radyo. Hem çoban dinliyor, hem de sürüsü. Artık, çoban kendi zevkine göre mi, sürüsünün zevkine göre mi müzik çalıyor, o kendisinin bileceği iş...

Şimdi bir de kasetli radyo icadedildi. Evvelce çoban deyince akla ne gelirdi? Kaval.. Çobanlar yanık yanık öttürürlerdi. Şimdi, işportacılarda, as solist bilmem kimden, aşık bilmem kime kadar dolu bantlar satılıyor. Vatandaş, zevkine göre, bu kasetlerden alıyor. Hiç hayvanları düşünen yok. İnsanoğlu, bencil bir yaratık. Herşey, insan için... Güzel kaval çalan birini bul, yanık yanık öttürt, al banda, sür piyasaya, çobanlar bu bantlardan alsın, koyunlarına çalsın. Koyunun ruhuna hitap et, sütü de artsın, doğumu da... O tatlı kaval sesinde ne güzel otlanır hayvanlar.

«Müzik ruhun gıdasıdır» demişler. Çok yerinde bir söz. Hep midemizi mi dolduracağız Ruhumuz da gıdasını almalı... Ben, bundan onbeş sene önce Beyrut'a gitmiştim. Alış veriş derdine düştüm. Şimdiki gençler, «Şaping» diyorlar. Şaping aşağı, Şaping yukarı... Dar bir sokağa girdim, bir yerlerden tatlı nağmeler yükseliyor: Zeki Müren'in Bir muhabbet kuşu da ben olurum» şarkısı. Şaping'i falan unuttum, şarkının geldiği yere doğru koştum. Bir sarrafın dükkânında pikap... Adam, Türkiye'den gitme bir Ermeniymiş. Hemen, sarmaş dolaş olduk. Onda vatan hasreti, bende vatan hasreti.. Adamın ne kadar Türkçe plâğı varsa çaldırdım. Adamla sarmaş dolaş olmuşuz, kaynaşmışız. Bir alış-veriş yapmak lâzım. Cebimdeki dolarları ona bozdurdum. Akşam otele gittim, bir hesap, sarraf bana üçyüz lira kazık atmış. Doları ucuza almış. Hiç üzülmedim dersem inanın... Müzikli kazık insana pek tesir etmiyor.

Lâfı, nereden getirip, nerelere götürdüm?

Bundan otuz yıl önce, Haydarpaşa Lisesinde yatılı öğrenciydim. Anadolu'dan gelmiş, görgüsüz bir ortaokul öğrencisi... Cumartesi günü atlardık vapura, ver elini Karaköy, oradan Sirkeci, Babıali yokuşu. Ben, kitaba meraklı olduğum için yeni çıkan yayınları vitrinlerden izlerdim, para verip almaya gücüm yetmezdi. Konya Lezzet Lokantasının karşısında tertemiz bir bina vardı. Pırıl pırıl fayanslı. O binayı eskiler bilir. Tramvayla geçerken o yapıyı merakla izlerdim. Bu, ne binası? diye. Üzerinde «WC» yazan bir levha vardı. Geçmiş zaman tam hatırlayamıyorum, altındaki bir tabelâda da 5 kuruş yazısı vardı. Ben bilmediğim malı almam. Onun için WC'ye girip 5 kuruşa almadıydım.

Bir süre sonra yeniden İstanbula gittiğimde, o binanın yıkılmış olduğunu gördüm. «Demek adam, malını satamadı, iflâs etti, binasını yıktı» diye düşünmüştüm. Beş kuruş da iyi para. Tabii malını pahalı satarsan iflâs edersin.

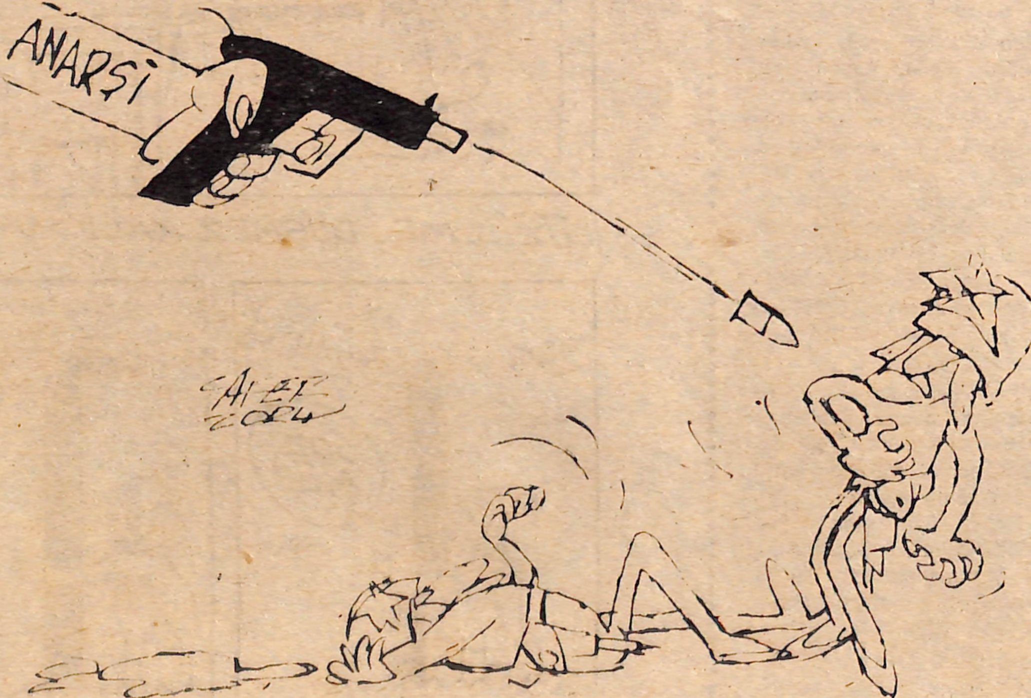
Neyse, gün geldi, WC'nin ne olduğunu öğrendim. Şimdi nerede öyle pırıl pırıl WC'ler... Şimdi öyle yerlerin duvarında «Umumi Helâ» yazılı. Adı bile kötü...

Geçenlerde, bir sıkıştım, kasıklarım çatlıyacak. O güne kadar önünden geçtiğim, fakat hiç girmediğim bir «Umumi Helâ» ya kendimi zor attım. Yerler, sırılsıklam! pis bir ıslaklık, leş gibi bir koku, beri tarafta saksılar. Geveze bir adam, oranın müsteciri olmalı, söylenip duruyor: «Elli kuruş için elli lira bozulur mu?» diye.

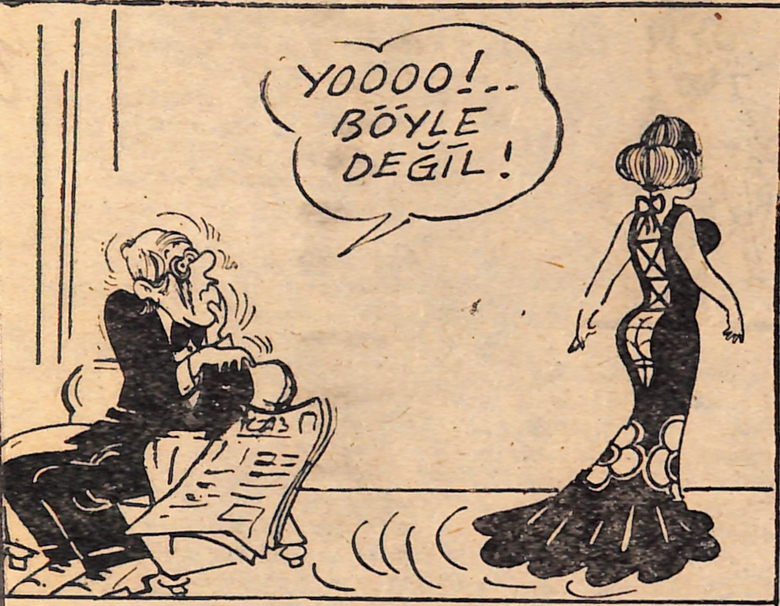
Adamın masasında bir transistörlü radyo, avaz avaz, çalıyor. Ne mi çalıyor? İster inanın, ister inanmayın: Mozart'ın Sekizinci Senfonisini... Müziğe bak, bir de çevreye bak... Müstecir, ayağı takunyalı bir adam. Ben bu müziği iki şeye yordum, bilmem siz başka bir çözüm bulabilir misiniz? Ya, biz çok medeni bir millet olmuşuz, umumi helâ müstecirleri bile, ayağında takunya, senfonik müzik dinliyor, veya, senfonik müzik dinleyerek, insanın içini boşaltması daha kolay oluyor.

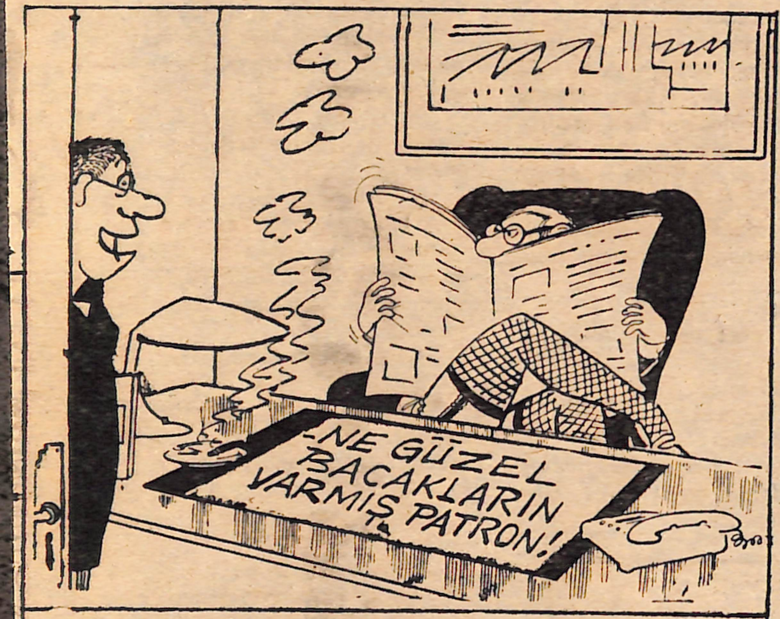
K. Doğan BÜKE

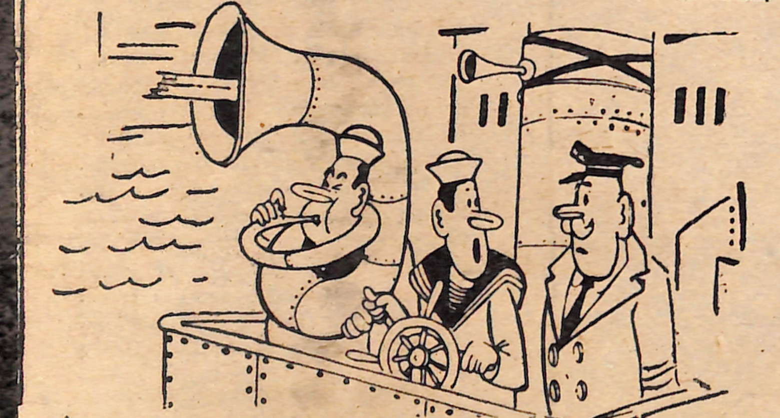
— Mal beyanında bulunan polislerin % 70'inin borçlu olduğu anlaşıldı —

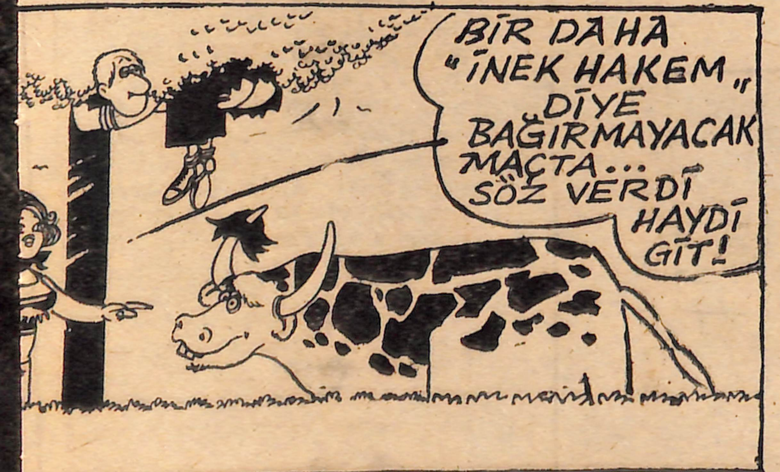
— Can borcu olanlar! —

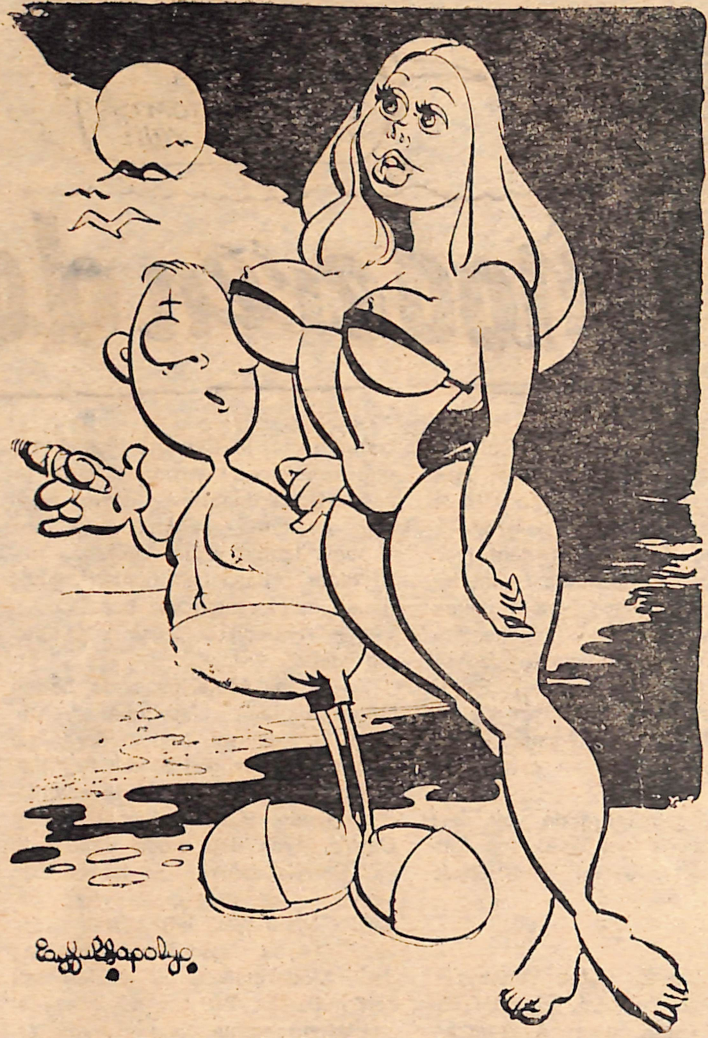

H! — GEMİNİN DÜDÜĞÜ BOZULDU DA!..

Kadın — Ah! Güzelim yaz bitti..
Erkek — Üzülme şekerim, sana yenisini alırım!

ŞİŞMANLAR TAKIMI

«Zamları sırtı kalın olanlar çekecekmiş»
Zayıflar ve kansızlar, beleş geçinecekmiş.
Böylece ekonomik kalkınma olacakmış

Birdenbire bu zamlar şişmanları haşladı,
Şişmanlar kulübünde, antrenmana başladı.

Şişmanlar kulübüne giren bütün şişmanlar,
Şişman olduklarına, inan dünden pişmanlar.
Zira çok zor geliyor sık olan deplasmanlar,

Maç öncesi kamplarda homurtular başladı,
Üç antrenör tekledi, antrenman yavaşladı.

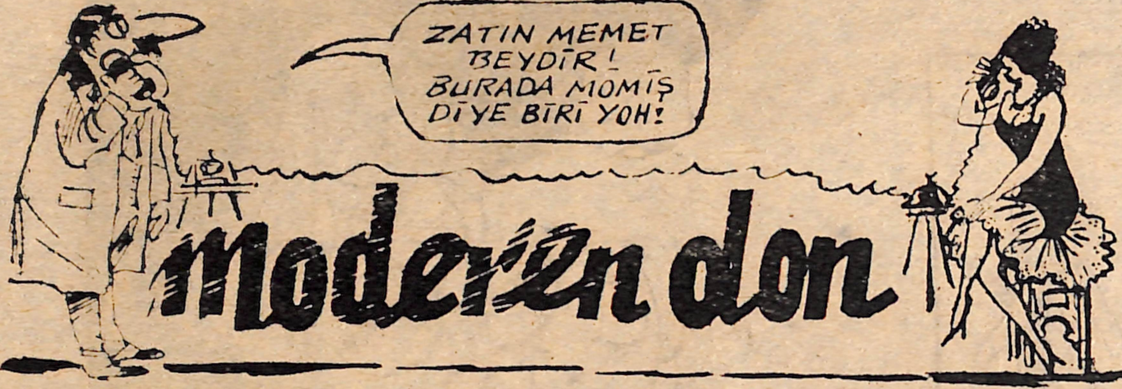
Haftanın her gününde antrenman yapıyorlar,
Kanter içinde kalıp ofluyor, pofluyorlar.
Zayıflar takımından bile hep gol yiyorlar,

Ünlü hakem üçlüsü şişmanları haşladı,
Bu kez tüm seyirciler, hakemleri taşladı.

Ertekin der zamları bilerek yutacaksın,
Zayıf olsan sanma ki, zamdan kurtulacaksın.
Kurtulmaya bir tek yol var oruç tutacaksın,

Ve işte bunun için halk oruca başladı,
Velhasılı bu zamlar, hepimizi haşladı.

Fuat ERTEKİN

— Hoşşuna gideeyor deel mi? Hoştur emmee... Emmesi var işte. Davulun sesi gibi birşey bu. Uzahtan bahınca gulağa hoş geleyor, yahından ise aman Allah çehtiriyor. Ah yiğenim ah! Esasında irahat heyatımı heç bozmayacağıdım. Olmadım. Düştük içine ki hırtlana dek batmacasına... Datlı yanları da yok deeel. Çoh datlı yanları var. Emme adam gendi halına olamıyor ki! Bir de gendi halımıza bırahsalar. Moderen bir içim su olacah canım! Bir içim su.

Benim gabahatım da yok deel ha. Başıma ne geldiyse, hep Hatçeyle iki safi sübyanın ahını almaktan geldi.

— Hatçe Yenge mi ağa?

— He yaa!

— N'oldu ki Hatçe Yengeye?

— Hatçe Yengeni, iki safi sübyanla bir başına goyup, Ayoş'un ardısıra dolanır oldum... Emme Ayoş da bir içim su canıım. Hatçeyle yanyana goysan, sanın anasıylan gızı futuraf çehtirmeye durmuşlar. Gozel dedin mi Ayoş. O gaşlar gıvrıh gıvrıh, o gozler, naaah sana sıpa gozü gibi, o boy, o bos o endam, canım sanın ki Cennetü aladan çıhma, zemzemilen yıhanmış hoori gızı... «Goca domuzum» deyip deyip de boynuma sarılması yohmu, abooov. İçimin yağını hürpedek eritir gider... Bana bah, bunlardan heç gimseye laf etmeh yok haaa.

— Ayıbediyon ağam!.. Münasip midir?

— Haaa şööle. Esasında benim moderen filan olacağıdım yohtu. Ayoş ilen danışalı beri moderenliğe soyunduk... Bir gün Sıddıh bey ikametine davet etti. Böyük iş adamları doplanıp, yiyeceh, içecehlerimiş. Gettik. Ayoş ilen orada danıştırdılar. Garıyla danıştın, iki laf edecen deel mi Aazımı açıp da «Ayla hanım...» dediydim, lafı aazıma dıhıverdi. «Ayoş deyin bana lutufen» dedi. Moderenlikde bu lutufen lafı çoh gullanılır. Bir şey mi isteyeceen, lafıyın emme önünde emme ardında mutlaka lutufen diyeceeen. Eyi belle bunu! Garı bana bunu deyince gızarıverdim. Emme azıcık sonra bahtıydım, herkez moderen gonuşuyor. Misal, ıddıh beyin garısının adı Fikiriye. Sıddıh bey Fifi deyor. Irza beyin garısının adı Piraaye. Irza bey Pipiş deyor. İrbaam beyin garısının adı Şuuule. Şuşu deyor. Emme ööle goley deel ha. Mıstaefendinin garısının adı Leyla. «Leloş hanım» dediydim, «İlahi Memet beeeey, çoh gomih vallaa benim adım Leloş deel, Leyluş» dedi. Fehmediyon deel mi, çoh bir inceliği var bu moderen gonuşmanın. Neyise, o günden soona, başladım ben de bu dili öörenmeye.

Bir gün telefon çaldı. Açtım. Bir garı «Momiş beeey» dedi. «Zatım Memet beydir, burada Momiş diye biri yoh» dedim. Garı gıkırdadı, gıkırdadı sonra da «Ben Ayoş, sen de Momiş» dedi. Hırpadah ağnadım. Dimek ki moderen heyatta Memet yok Momih var. oSona gonuştuh gonuştuh, beni evine çaardı.

— O garı!

— Garı deel oolum. Ayoş hanım.

— Gettin mi?

— Gettim yaa!

— Abovvvvv.

— Diyne diyne! Davar mı güdeyon? Moderen heyat bu!... Gettim... Gettilim...

— Gettin.

— He ya gettim. İşte böölece de moderen heyata girmiş oldum. Oldum yaaa, eve de getmez oldum. Haftada bir ya varıyom benim garının yanına ya varmıyom. Garı gısmı deel mi hayıflanıyor bana. «Aç mısın açıh mısın?» dedim. Ağzı gapandı ya, süzülüp süzülüp getti. Çocuhlara neye harçlığını bırahtım geyinip guşanıp Ayoşun yanına vardım.

Ayoş moderen hayatı eyi biliyor. Herbir şevi ondan öğreneyorr zati. Gozel iş emme bizim gibi garta vurmuşlar için zor olayor. İnceliği pek çoh. Misal. Yemeği yedin mi üstüne ne yersin— Ne mi yerim?

— Heee.

— Halva yerim, gıvırma yerim onun üzerine de alma yerim, garpız yerim...

— Olmadı işte. Ya girem çuhala yiyecen ya giremalı dondurma yiyecen ya da... ne bileyim işte ööle gavur adlı bir şey yiyeceen. Dur daha bitmedi. Alma yiyecehsen, öyle herpadah ıssırmah çoh ayıp. Soyacaan, dilim dilim edeceeen, ufah ufah yiyeceeen.

— Almayı yıhamıyorlar mı ki soyup da dıkım dıkım yeyorlar ağam?

— Yıhanmaz olur mu laa? Emme moderenlik işte. İncelik. Soona garpız gelince, goca bir dilim alıp da suyunu ahıta ahıta hapır hüpür yimeh yoh. Catalılan, bıçağılan yiyecen...

Çatal, bıçah dedim de... Amanın ne zorumuuuş ki ne zor. Yemek yimek bana gabir azabından beter geleyor. Emme gıdım gıdım alışayorum. Alışamadığım bir tek şey var. Moderen heyatın en zor gısmı

— Neyimiş ağam?

— Moderen Don.

— Ana. O da ne ki?

— Bildiğin don yiğenim. Emme don deyip geçmeyecen haaa. En möhüm mesele don. Hemi bizim gibi don dimez ki onlar. Kilot derler, silip derler. Bize bahma, biz don derik, tuman da... Moderen heyatta bizim geydiğimiz donu bulaman. Zati adamlar bizim gibi geyinmeyorlar ki. Pantolon, bacana, gıçına, miltan sırtına, döşüne ceheti de onun üstüne eyibir oturacah. Hani biz zengin işi olsun derik de bol diktiririk ya. Gattiyyen yasah. Olmazımış ööle şey. Hincik böle geyinince, donu da ona göre olacah, deel mi?

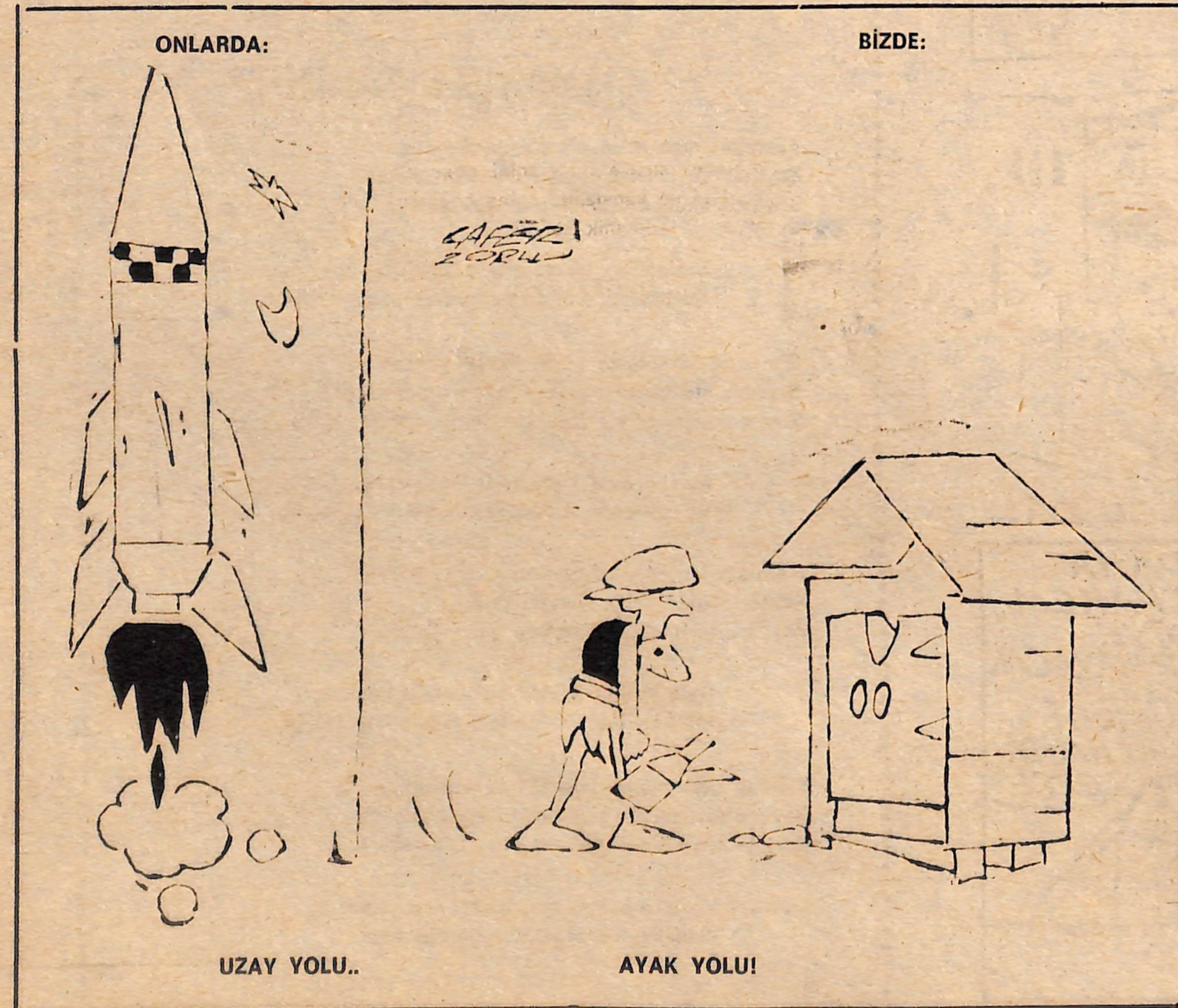
— Sen nahıl geydin ağam

— Ağnatıyok işte... Hani Ayoş çay demlediydi de beni çağırdıydı ya. Gettim. Çayı içtik. Çay bitince «Ne içen Momiş?» dedi. «Irakı» dedim. Fiski varımış. İçtik... İçtik...

— İçtiniz...

— Derkene ben bir hoş olmaya başladım. Zaten garının gâşına, gozüne baharken eriyom. O da yanıma yanıma sohulup beni hepten zavanadan çıharıyor. Bir de goku sürünmüş ki, abovvv. Bildiğin hacı yağı yanında destur çeker. Bir de açıh geyinmiş ki! Amanın! Göysüyün çatalı neyi ortada. Derkene yiğenim «Dans idelim mi?» dedi. «İdelim» dedim emme, nahıl edecen bilmeyon ki. Öğrendik soona. Hincik, ayağa galkıyon. en garıya sarılıyon...

— Amanın!

— Dur laa... Garı da sana sarılıyor.

— Abovvv! Gahpe işi.

— Neyimiş o laaa! Moderenlik bu!.. Diyne hele diyne de öören. Yaylakda davar gütmeye benzemez bu!.. Sarıldıhdan soona başlıyon ortalıkda dolanmaya. Biz de dolandık, dolanırken eyiden dolaşıvermişiz.

— Anaaaa!

— Anandan başlatma da diyne!.. Tam al takke ve külah olacağıdık ki Ayoş bir gülsün, bir gülsün. «Ellem neye güler bu garı?» diye düşünegoydum ki, bir ne göreyim, o gafayılan avradın garşısında bir donulan duruyom. Anaaa deme! Yers'n şamarı... Benim don o zaman melmeket işi. Aha, bir ucu göbeem de bir uc dizimden aşaada, uçkuru da önden sallanayor. Garı donuma gülerimiş. Bir utandım, bir utandım emme, sanın gızıl göynek giymişim...

Devri ertesi günü Ayoş gene çay demlemiş, çaardı. Gettim, emme içmi sıra eriyom. Ayoşun çayı gene bitti. Derikene yiğenim, galktı, bana bir paket getirdi. Hediyeymiş. Açtım. Amanın, içinden ne çıhtı bileyon mu? Don. Nasıl emme? Sanın gahpe giyecek... Bileyon deel mi gahpe donunu?

— ... Hee... Bileyom.

— Namıssız! İstanbola geldin, ahlâka mugayyir yerleri dolaşayon deel mi? Bunu gonuşuruk soona... Neyseee... Don elimde, «Ellem böle don mu olurumuş? Erkek gısmı nahıl giyerimiş bunu?» diye düşüneyorudum ki, Ayoş gokulu gokulu yanaşdı ardımdan. «Heyatım» dedi. «Erkek donu bööle olur.» Hay yer yarıla da içine gireydim. Vay anam vay! Dimek ki bugüne dek erkek deelmişim. Ayoş gene fiski getirmiş emme, bende fiski içeceh can mı var. Duragelmiş dona bahıyom. Arkamdan sohulup da «Hadi Momişim geysene» dimez mi. Abovv, garının önünde don mu geyilirmiş laa! Gızarıyom ki, sanın gerdeğe girmiş gız tazesi. «Hadi Momişiş! Bah sen geymezsen ben geydireceğim» dedi. Ardından da bel kemerimi çözmeye goyuldu. Alıverdim elinden. «Erkehlik öldü mü la?» dedim. Soyundum. Geydim donu «Ahacık geydim» deyip de ardıma döndüydüm. Ay-yoş... Amanın yüreğimin yağı eriyverdi...

Ne o laaa! Ayran budalası gibi bahıyon ööle.

— Heç... Heç bir şey yoh ağam... Emmme...

— Neyimiş emme?

— Emme... Yani diyeceğim o ki... Bu moderen heyat çok bir hoşumuş.

— Sus! Daa bir şeyin önünü ardını gormeden... Doparlan! Doparlan hele de diyne... İşte o günden bu yana erkek donu geyiyom. Yani moderen don. Her bir şeye alışdım da, bu dona alışamadım. Irahatım gaçtı ki, dönmemecesine. Don deel ki mübarek, Gasık bıçkısı. Oturdum mu uçları gasıklarıma çahılayor. İkide birde galkıp çekiştirecem emme kâr etmiyor. Hele hele arkadan da iki ucu bir olup, araya dıkıldı mı, çekiştirmenin faidesi yoh. Dooru veceye gidecen, endirecen pantolu, donu, yenişden geyip, bir gozel düzeltecen... Hani Ayoşun hatırı olmasa, Hatçe yengenin dikyiği donları geyecem emme, Ayoşun hatırı galır. Nahıl edeceğimi bilemeyorum.

— Ben bir şey diyem mi?

— De baaalım.

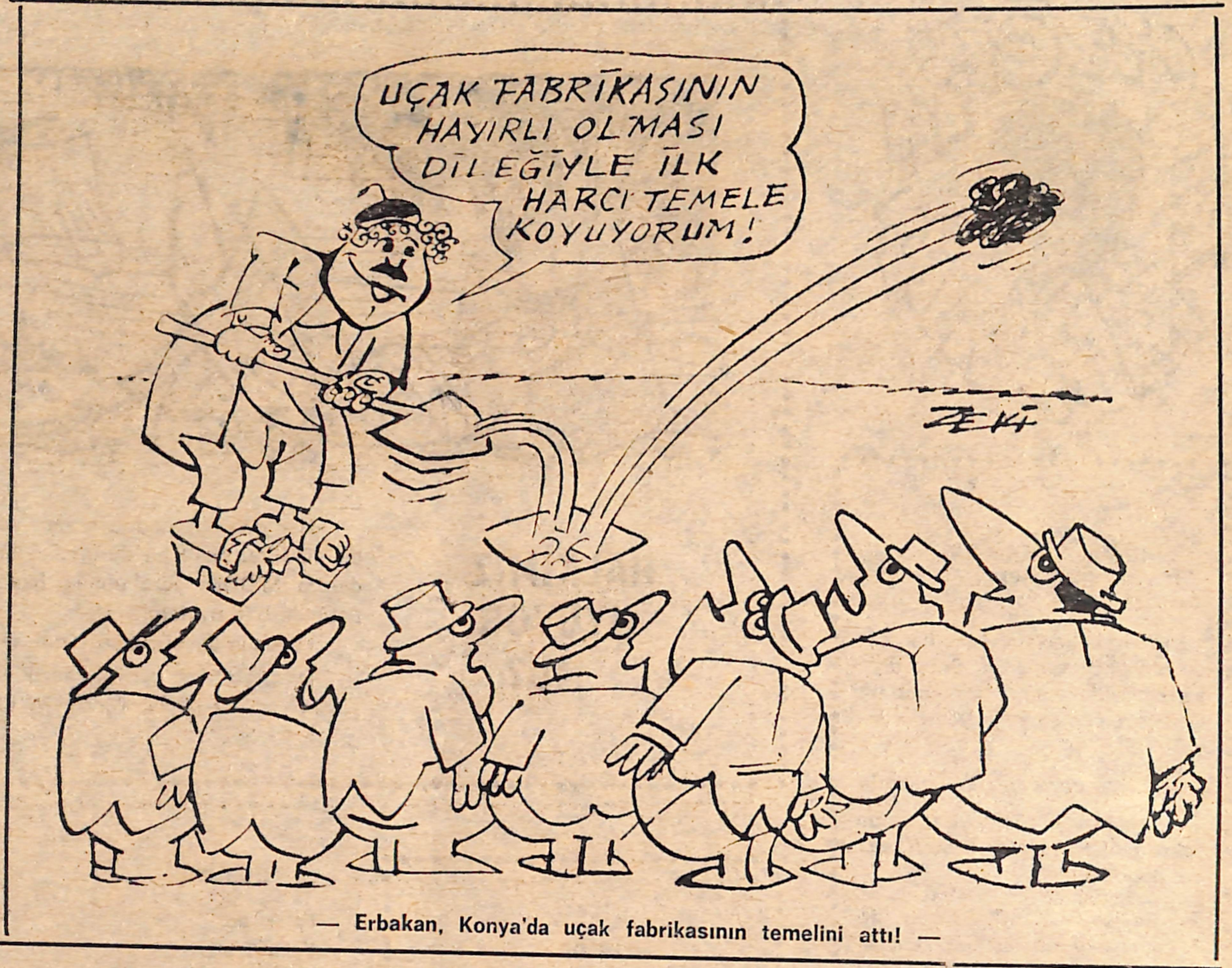
— Ayoş hanımın yanına gideriken moderen don gey, galanında da melmeget işi don gey.

— Herdaim gideyom yiğenim. Sonracımaa, moderen heyatta, evlenip boşanmah da ilazım. Hatçe yengenden boşanıp da Ayoş ilen başgöz olunca heç geyemiyeceeen. O zeman nidek?

— Ağam nidiyon sen? Hatçe yenge boşlanır mı?

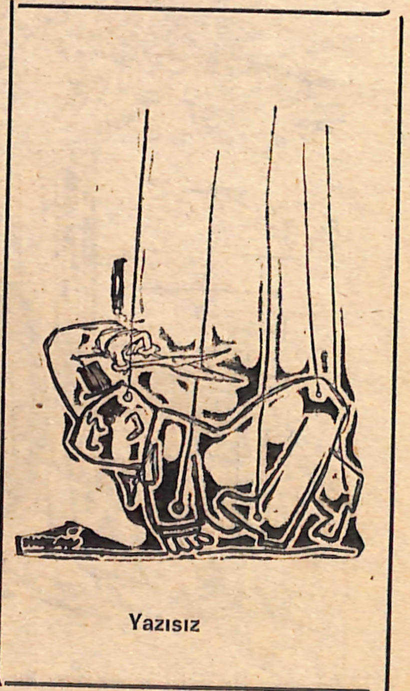
— Sus ula, sus! Davarın başından geleli dört gün oldu, bize ahıl mı virecen? Sen ne bilin moderen heyatı? Onun töresine eyi bir uymadıhtan kelli, adamlık neye yarar? Bah bah nahıl bahıyor! Yıhıl ula, yıhıl garşımdan.

Attila ERDEMLİ

— **Erbakan, Konya'da uçak fabrikasının temelini attı!** —

Yazısız

HALKIMIZ UYUYOR MU?

Her gün bir maddeye zam yapılıyor... Yaşamını kazık üstünde sürdüren halk bu durumdan memnun mu yoksa? Belki de bu durum M.C.'nin görülmemiş başarılarından biri. Halkımızı kazık üstünde bile uyutabiliyorlar..

«Uyusun da büyüsün ninni...»

Evet, yurtdaş uyuyor, kazık büyüyor... Yurtdaşın altında büyüyen kazıklar büyük Türkiye'yi oluşturacak galiba!..

KÜÇÜK ÇEKMECE BELEDİYESİ

Susuzluktan kırılan, bir aydır su alamayan «Su Su!» diye kıvranan bir semt halkına, K. Çekmece Belediyesi yanıt veriyor:

«Başınızın çaresine bakın!»

Oysa su görünmeyen, sudan yoksun olan sadece başları mı? Ya popoları...

Su istemez mi? Biriken kirli çamaşırlar, bulaşıklar, çocukların bezleri su istemez mi? Evet, sorun sadece başları olsa, 8 lira verip bir damacana su alıp başlarının çaresine bakacaklar ama...

«Balık baştan kokar» derler... İnsanoğlu balık değil ki. Yıkasın başını kurtulsun kokudan, pislikten.

Halka hizmet sunan bir müessese «Başınızın çaresine bakın!» diyor halka. Peki beyler! Siz neye bakacaksınız Göbeklerinizi şişirip, keyfinize mi?

İLLE DE OĞLAN!

Bu göbek bu gövde ile yaşam yolunda hız yapıyor.. Erkek çocuk istiyor.. Boyuna kız yapıyor. Bu yüzden mutlu değilmiş.. Bir oğlan görse yüreği cız yapıyor. Belki bu defa olur.. Diye gitse eve!.. İstemiyor karısı naz yapıyor... Bu durum, evde kaprisli, okulda haylaz yapıyor!

Bu göbek bu gövde ile yaşam yolunda hız yapıyor!.. Erkek çocuk istiyor... Boyuna kız yapıyor. Tanrı bazı kullarını önce zengin sonra akılsız yapıyor.

DURUM!

Fakir aç,
Fakir işsiz...
Üstte yok
Başta yok!
Durumu,
Bombok!
Leylek geldi
«Lak» dedi
Karga geldi
«Gak» dedi
Ördek geldi
«Vak!» dedi
«Vak vak» dedi
Bilinmez
Bu hayvanlar,
Ne demek
İstedi?
Politikacı geldi
«Cak!» dedi
«Cak cak!» dedi
«M.C. iktidarda
Elbet böyle
Olacak» dedi.

AT!

Atıcılıkta üstümüze yoktur.
Çünkü bir at vardır iktidarda.
Ama atmağa gelince bu bir at, bin at olur.
Yani at atabildiğin kadar demektir bu!

ÜÇ AMPUL HİKÂYESİ

Enerji Bakanı «Üç ampulden birini söndürün» dedi ya... Baktım, bizim evde iki ampul var.

Gittim bakkaldan bir ampul daha aldım. Aldım ama, şimdi ne yapacaktım, üç ampulden birini nasıl söndürecektim? Çünkü bizim iki odamız vardı. Bakkaldan aldığım ampul elimde kaldı.

Bu ampulü de bir yere takıp, üç ampulü yakmam gerekiyordu.

Yakmadan, üç ampulden birini nasıl söndürebilirdim?

Enerji Bakanı «Üç ampulden birini söndürün» dediyse söndürmek gerekirdi. Öyle ya, iki ampulden birini söndürün dememişti Bakan. Koskoca Bakan'ın bir bildiği vardı kuşkusuz.

Ama üç ampulü yakmadan söndürmek de olanaksızdı. Bu durumda yapılacak başka bir şey yoktu. Evden çıkmam gerekiyordu.

Üç odalı bir ev bulup, üç ampulden birini söndürmem de olanaksız.

Bakan'ın önerisini yerine getiremediğim için çok üzgünüm. (Hüngür, hüngür...) ağlıyorum üzüntümden.

— Bu tilki Nuri'nin numarası. Bu ağacı tarihi çınar diye yutturacak, sonra girip kendi oturacak!

NE FAZLASI VARMIŞ...

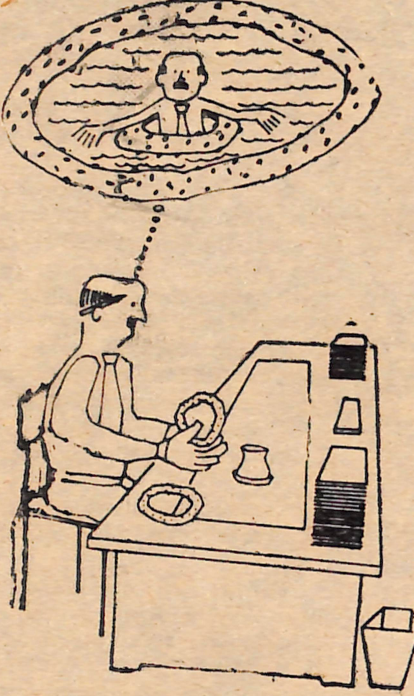
Hayati, «Bu Demirel'in diğerlerinden ne fazlası var ki, tutar tutar onu Başbakan yaparlar?» dedi.

Rıfkı, «Olmaz olur mu arkadaş» dedi. «Sülü'nün elbetteki diğer politikacılardan farkı var, fazlası var!»

Hayati, «Ne fazlası var?»

Rıfkı gülerek, Hayati'ye yanıt verdi: «Sülü'nün..» dedi «Ötekilerden iki fazlası var! Baksanıza, iktidar koltuğuna dört elle sarılıyor!»

Sizin için...

(Karabet KÜRKÇÜ)

KENT VAR!...

Kent var!...
Palmal var...
Samsun, maltepe mi?
Onlar ne arar?
Bayım! bizde hep kaçak var.
Ekmek parasındayız bizler.
Patronlarımız viski içer.
Onlar dururken,
Polis amcalar
Hep bizi enseler.

Hilmi KURT
İSKENDERUN

ŞEMSİYE

Zengin adam çok dalgın olduğu için, kusurunu duyduğu zaman üzülürdü. Bir akşam eve dönerken karısı kapıda karşılадı. Zengin gururla elindeki şemsiyeyi sallıyarak,

— Bak, gördün mü, dedi, bugün şemsiyemi kaybetmedim..

Karısı,

— Ama şekerim, dedi, bu gün hava güzeldi sen şemsiye almadan çıkmıştın!..

TANIYAMAMIŞ

Karısına bir sürpriz yapmak için akşam eve gelirken berbere uğramış ve sakalını kestirmişti. İçeri girer girmez karısı boynuna atlamış sevgi ile onu uzun uzun öpmüştü. Nihayet adam gururla:

— Nasıl sakalsız tamamıyla değişiyorum değil mi? diye sorunca kadın..

— Nasıl sen misin? diye bir çığlık attı. Hiç de tanımamıştım.

Ümit KAYAÇELEBİ

EKONOMİDE
ÜÇLÜ KOALİSYON

Ele aldı idareyi
Ekonomide.
Üçlü koalisyon,
Birincisi kozmatik sanaii
Renk renk
Dıştadır kaynağı.
İkincisi deterjanlar,
Hediyesi kaşıklar tabaklar,
Aklını başından alıyor,
Kadınların,
Pilastik kalkalar.
Namus lekesine bile faydası var.
Üçüncüsü ciklet sanayii
Yeşili, alı, kırmızısı,
Kan kokuyor sanki.
Dağıtır arabaları,
Bol bol paraları.
Türkiyede fakir ne arar.
Daha var bir çok,
Ufak kolları,
Yanımızda her an.
Çekilmezse ekonomiden
Üçlü koalisyon,
Sonumuz ya enflasyon,
Yada devalüasyon.

Hilmi KURT
İSKENDERUN

VA MI?

Haklısın kardeş üzülmeye,
Bu kara kışta, yağmur altında,
Yakacak odunun, kömürün va mı?
Odundan kömürden de vazgeçtik ama,
Başını sokacak bir dam va mı?
Zamlar aldı başını yürüdü gitti.
Başka düşünecek bir gam va mı?
Bir soru takıldı aklıma. Bu arada.
Acaba zama da zam va mı?

Vedat GÜRGÂN
Ankara

(Abdullah ERTOĞLU)

Bİ TEKLİK...

Falcı cingene kadın karakola gidip komisere kocasının bir haftadır kayıp olduğunu aranıp bulunmasını söyledi..

Komiser gülerek,

— Yahu, dedi, sen fala bakıp kayıptan haber veriyorsun. Nediye kocan kaybolunca marifetini göstermiyorsun?

Çingene falcı,

— O iş başka bu iş başka, dedi, ama istersen sen, koyşuracığa bi teklik, seni meraktan kurtarmak için bakayım kocamın nerede olduğuna.

İHTİMAL

Hasta, operatöre,

— Ama doktor, der, bu ameliyatın çok tehlikeli olduğunu söylüyorlar... Kurtuluş şansı üçte birmiş...

— Doğru söylemişler ama siz hiç korkmayın... Çünkü, ben daha önce böyle iki ameliyat yaptım, ikisinde de nastam öldü... Siz üçüncüsünüz!

ÜNİVERSİTELER
ACILIRKEN...

«Üniversiteler açılsın, içimize neşe saçılsın»

Komando Muhittin

Bu milli kardeşimiz, üniversiteler kapandığından beri bırakın adam öldürmeyi, sopa bile atamadığından şikâyetçi. Ayrıca bu dertten kımızkolik olabileceğini de ifade ediyor.

«Üniversitelerde olay mı varmış? Oksfortta, Kenmbiriçte ne zaman olay çıktı?.. Yanılıyorsun tonton»

*

Kolej Son Sınıf Öğrencisi Tanju

Bu cici kardeşimiz de üniversiteler konusunda büyük bir çelişki içinde; Almanyada mı, İngilterede mi yoksa Amerikada mı okusam diye kara kara düşünüyor zavallı Tanjucuk...

*

Pasaklı Melahat

Buyrun canım bayanlarımız müsayittir diye söze başlıyor Melehat Hanım, ama geliş sebebimizi açıklayınca ekliyor: Benim müşerilerimin canına kastedenler muhakkak Çılgın Sabahatin fedayileridir.

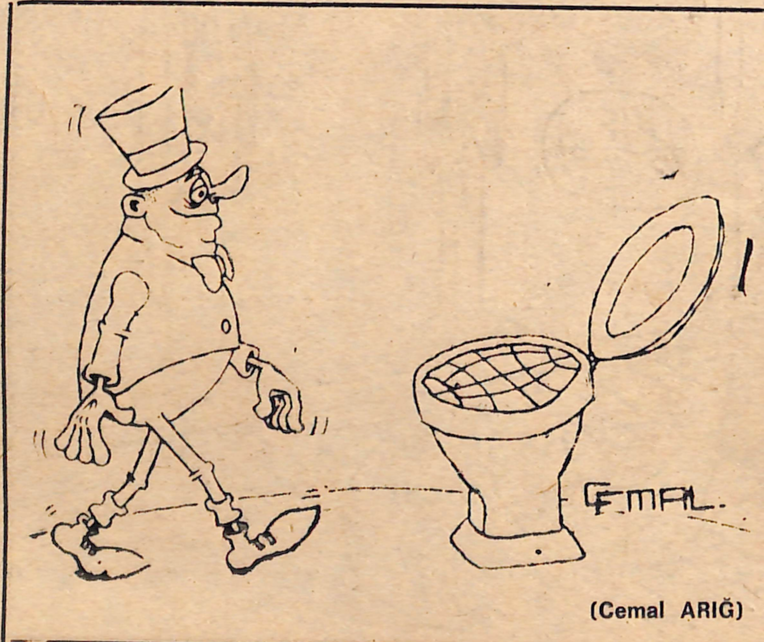
«Hayat sigortamı yaptırdım, karete kursuna yazıldım»

*

Üniversite Öğrencisi Memet

Öğrenimine devam edemediğini, hiç olmazsa bir sanat öğrenmesi gerektiğini öne süren Memet tehlikeye bayılırım» isimli filimde dublörlük yapacağını da belirtiyor.

Hâldun Soygür
Güvenlik caddesi 84/14
ANKARA

(Cemal ARIĞ)

AŞK SOFRASI

JEAN François ufak arabasını bahçe kapısının önüne parkederek acele adımlarla karısının öğle yemeğini hazırladığı mutfağa daldı.

— Mireille, sana önemli bir haberim var!

— Nedir?

— Dervier'ler köşk satın aldılar! Bize üç kilometre kadar uzakta olan, ormana bitişik şahane köşkü...

Kadın, havuçlarını rendelemeğe devam ederek cevap vermedi. Bu haberi hiç de önemli bulmadığı açık bir şekilde görülüyordu.

Oysa Dervier, Jean'ın patronuydu ve kendi evlerine bu derece yakın bir köşk satın almaları da geleceği için son derece önemli görünüyordu Jean'a.

— Sana ne söylediğimi iyi anlamadın galiba?

— Yo, anladım. Dervier'in kim olduğunu biliyorum. Çünkü ondan her gün bahsedersin. Ama bize yakın bir yerde köşk satın almaları yaşamımızda neyi değiştirebiliyorki

Jean içini çekerek çaresizlikle kollarını havaya kaldırdı. Ne anlayışsız bir kadındı bu... Dervier'lerin gelmeleri, onların çevrelerine, sosyeteye girmeleri demekti. Bu da mesleğinde doğal olarak daha çabuk ilerlemesini sağlamağa yaramıyacak mıydı? Ömrünün sonuna kadar memur olarak kalacak değildi ya. Önemli iş adamlarına değerini gösterecek kendini tanıtacak ve kabiliyetile eşit bir işe geçecekti. Örneğin, bir işletme şefliği gibi.

— Dervier evinin bize yakın olmasına çok memnun, diye ekledi. Ona belediye dairesi önünde rastladım ve kendisi yanıma gelerek günaydın dedi. Bunun ne demek olduğunu anlıyor musun bari?

Mireille yine cevap vermeyince, bu duygusuz yüze hayretle baktı Jean. Bir sigara yakarak:

— İster anla, ister anlama, şimdi en önemli şeyi söyliyeceğim: Bu gece bizi akşam yemeğine davet etti Dervier.

Rendelenmiş havuçları salata tabağına boşaltan Mireille de hoşnutluğunu belirten bir tebessüm bile belirmedi.

Öğle yemeklerini yedikten sonra eline çimen biçeceğini alarak hırsla ufak bahçelerine çıktı Jean. Hiç ihtiyaçları olmıyan çimleri budamağa başladı. Düşünüyordu. Ne zaman büyük bir bahçesi olacaktı?

Sonra da dikkatle yıkadı ufak arabasını.

Ne zaman bir Mercedes arabaya sahip olacaktı?

Başını pencere önünde kendi biçtiği elbiseyi dikmekle meşgul olan karısına çevirdi.

Kokteylerde ve suarelerde şık giysiler içinde gezen bir eşi, ne zaman olacaktı?

Akşam, en yeni elbisesini giydi, en güzel kravatını bağladı.

— Sen de en güzel elbiseni giy Mireille. Hem vaktinde gidelim, geç kalmıyalım.

Dervier'lerin sokak kapısını heyecanla çaldı genç adam.

Kapı hemen açıldı, Bernard Dervier karşılarındaydı.

Kırkbeş yaşlarında kadar, yakışıklı bir adamdı Dervier. Eşi Nelly de onun yaşındaydı. O da sevimli, fakat son derece eksantrik bir kadındı. Elbisesi rengarenk, saçları acaip bir şekilde taranmış ve kıpkızıldı.

Misafirlerine nazik bir tavırla hoş geldiniz dedikten sonra kıymetli eşyalarla süslü salona geçtiler.

Aperitif olarak içtikleri viski çok lezzetli geldi Jean'a. Sonra da nefis yemeklerle donatılmış olan sofraya oturdular.

Öylesine mutluyduki Jean... Hep böyle bir ortamda, böyle evlerde ve Dervier gibi insanlar arasında olmak isterdi.

Artık geleceğe binbir hayal dolu gözlerle bakıyordu. Dervier'lerden ayrılırlarken, ertesi hafta için onları evlerine çağırdılar.

Onlarınkine eşit bir güzellikte sofra hazırladılar ertesi hafta onlara.

Bu şekilde, dostlukları ilerledi. günle arttı. Bir cumartesi sabahı, İki ailenin samimiyetleri her geçen ormanda mantar toplamağa giden Jean, Dervier'nin eşi Nelly'e rastladı. Köpeklerini gezdiriyordu kadın.

Bir süre konuştular, sonra Nelly çimenler üzerine oturarak Jean'a yanına oturması için işaret etti.

Biraz laubali olan bu davetle şaşıran Jean, Nelly'nin istediğini yaptı.

Kadının çift anlamlı sözleri, garip el şakaları her şeyi anlamasına yetti.

Nelly'ye karşı özel bir duygusu yoktu Jean'ın. Ama geleceği için, bu kadınla bir ilişki kurmak elbetteki yararlıydı.

Hem, köşkün asıl sahibi Nelly'di, para ondan geliyordu. Bunu artık öğrenmişti.

— Sizi ilk gördüğüm gün sizden hoşlandım, diye Nelly mırıldandı.

— Ben de...

O günden sonra, her fırsatta buluşmağa başladılar. Bazen evde, bazen bahçıvan kulübesinde, bazen bir otel odasında, bazen de ormanın kuytu köşelerinde.

Aylar geçti.

Jean, Nelly'e kocasından boşanmasını söyledi. O da eşinden ayrılır ve evlenirlerdi. Bu zengin kadınla evlenecek olursa iyi bir iş yapmış olurdu. İlkin onun boşanması şarttı. Kendisi nasıl olsa sakin bir kadın olan eşi Mireille'i boşanmağa razı eder ve hür kalırdı.

Ama ne yazıkki Nelly bu teklifi kabul etmedi. Evet, kocasını sevmiyordu, ama iyi bir insandı o, ve onu üzmek istemiyordu.

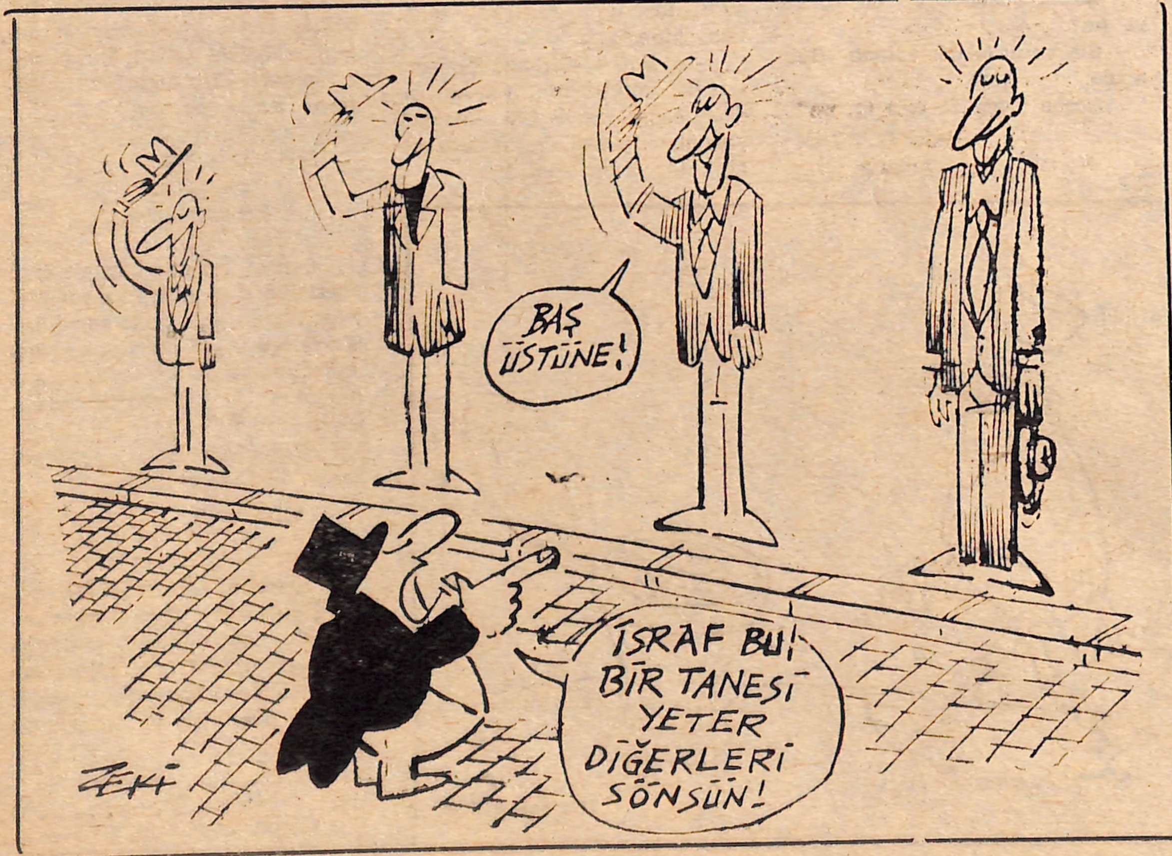
— Neden böyle devam etmiyelim? dedi. Sık sık buluşmuyor muyuz? Ne Dervier'yi ne de Mireille'i üzmemiş oluruz bu şekilde.

Jean suratını asarak sustu. Ya zenginlik? Ne işinde ilerlemiş, ne de zengin olmuştu... Onun durumu kimsenin umurunda değildi. Mireille sakin yaşamına devam ediyor, Dervier arkadaşlığından hoşlanıyor, Nelly de kollarında güzel vakit geçiriyordu. Ya kendisi? Bir patron olmak tadını, canı çektiği gibi para harcamanın zevkini ne zaman çıkaracaktı?..

Hayır, olamazdı bu... Nelly dul kalmalıydı. Boşanmak istemiyorsa, kocası ölecekti. Planından hiç bahsetmedi bu merhametli kadına.

Zehri Dervier'nin içeceği içki şişesine koyacak, ama onu kendisi içirmiyecek, bu şekilde de bütün kuşkulardan uzak kalacaktı.

Bir gün bu fırsat geçti eline. Fabrikada işçiler grev yapmıştı, ameleler gösterilerde bulunuyor, ölüm tehditleri savuruyorlardı. Tam beklediği bir andı bu.

Dervier'nin renksiz içkileri sevdiğini, Nelly'ninse onları ağzına koymadığını bildiğinden, bir şişe rom götürdü onlara.

İlk ağrılarda Nelly'nin önce kendisine baş vuracağını biliyordu. O zaman köşke gidecek zehirli içkiyi alarak yerine zehirsizi koyacaktı.

O gün Dervier aceleyle fabrikaya çağrıldı. Mireille de annesini ziyarete gitmişti. Nelly telefonu açtı:

— Alo, Jean, hava çok güzel, biz de yalnızız mademki, ormanda bir pikniğe ne dersin?

— Çok iyi olur.

Ağaçlar altında çılgınlar gibi seviştiler, onra da Nelly güzel bir sofra hazırladı. Yanında getirdiği sepette neler yoktuki...

— Sevgilim, bir aşk sofrası hazırlamışsın bana! Hele pastan, harika...

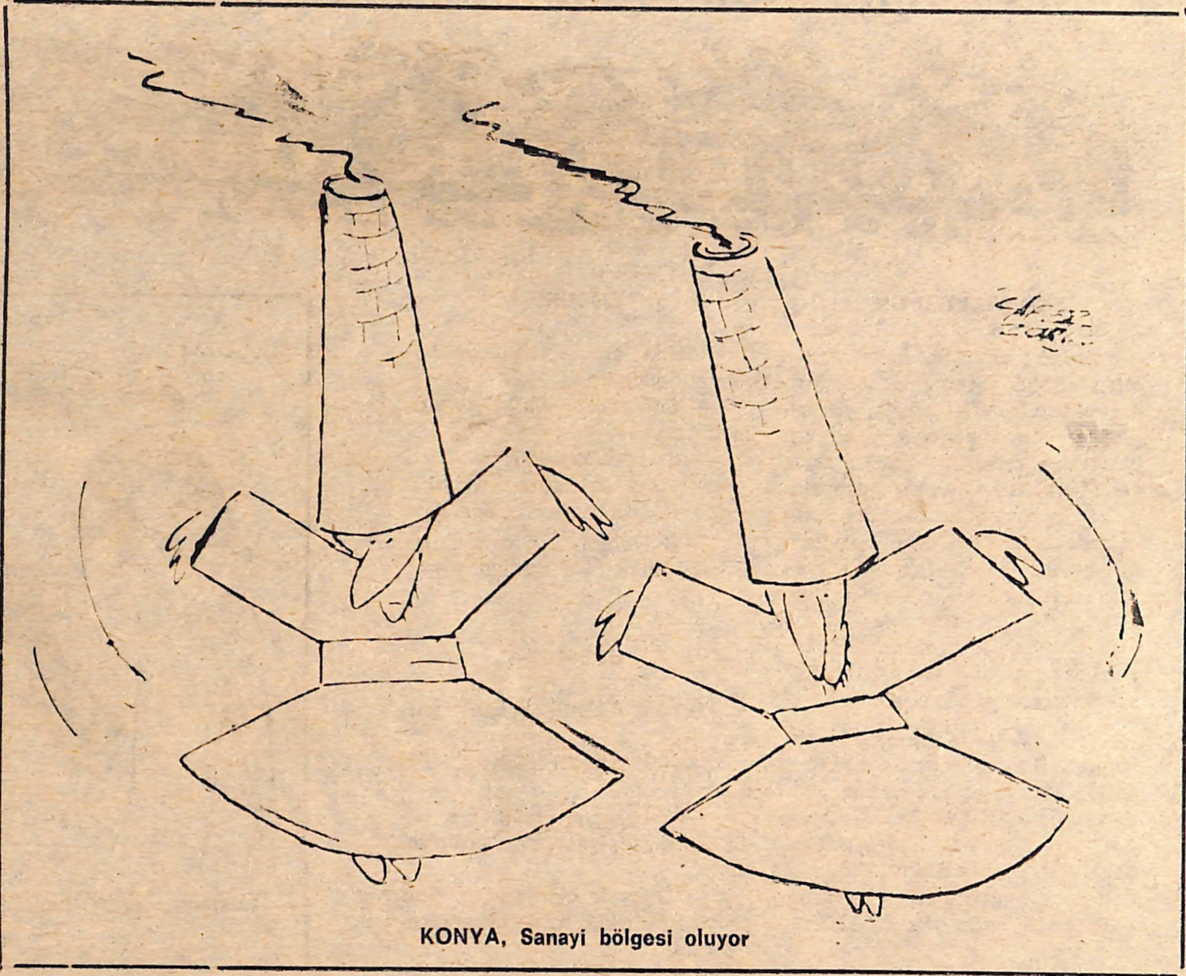
— Biraz daha yesene öyleyse... Kendi ellerimle yaptım...

Jean kocaman bir dilim pasta daha yedikten sonra çimenlere yeniden uzanarak Nelly'yi yanına çekti.

Nelly içinden gülüyordu. Pasta yapmasını pepk beceremezdi ama, bir arkadaşından işitmişti, içine rom konan pastanın son derece güzel olacağını. Tabii krametin rom'da olduğunu söylemedi hiç Jean'a... Mutfak sırları, bir kadının sırları demekti.

Dervier bürosunu terketmek üzreyken telefon çaldı.

— Mösyö Dervier, siz misiniz?
— Evet.
— Ben bahçıvanınız. Çabuk geliniz, bir felaket...
— Ne oldu?

KONYA, Sanayi bölgesi oluyor

— Madam zehirlenmiş. Nasıl olduğunu bilmiyoruz...
— Doktor çağırmadınız mı? Ne dedi?
— Çağırdık ama geç kalmışız. Bahçıvan, onu ormanda bir rastlantı sonucu nasıl bulduklarını anlattı.
— Komşunuz olan mösyö ile piknik yapmışlar. O da ölmüş.

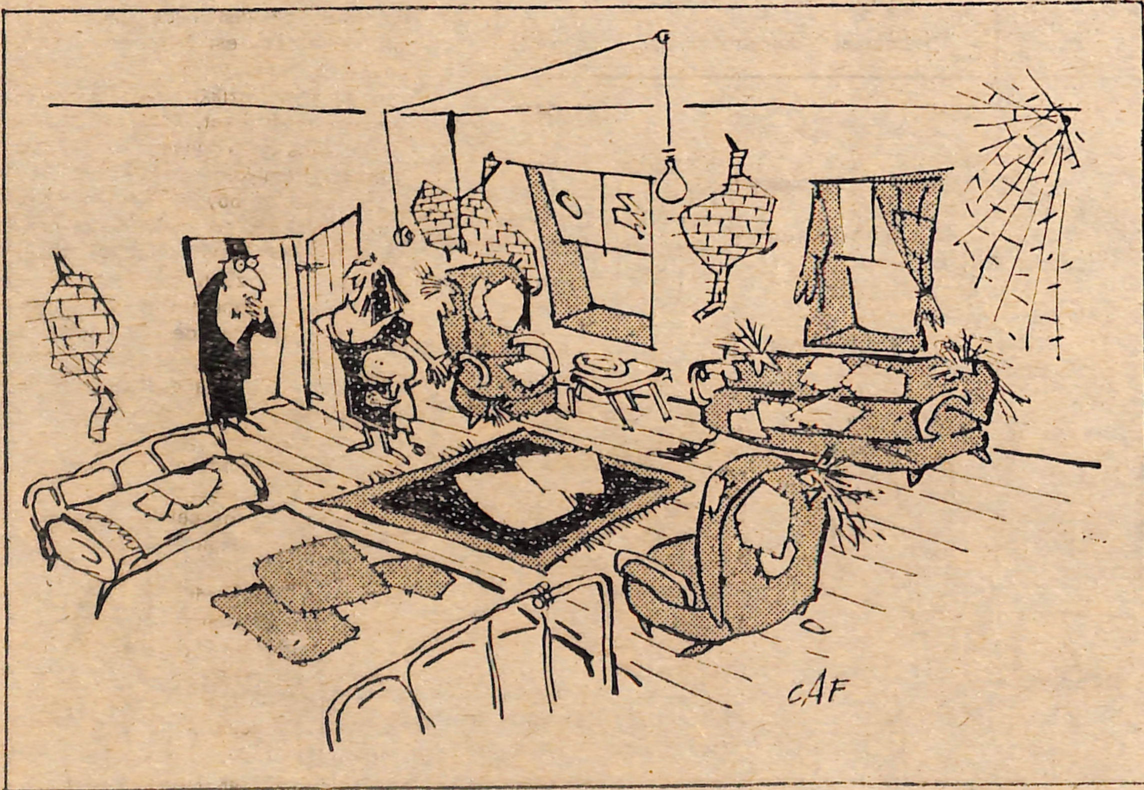
— Geliyorum.

Bir hafta sonra, Mireille'i ziyaret eden Dervier:

— Çok acı ikimiz için de, dedi. Bari, bundan sonra, birbirimizi teselli edelim, ne dersiniz?

— Oh, çok iyi olur... Teşekkür ederim, teşekkür ederim!..

Çeviren: Süheyla AYKUT

— Yeter yediğiniz nane... İşte bizim fakirhane! —

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden
Ergin Ortaç

Dizildiği ve basıldığı yer :
Dilek Matbaası
Tel : 26 63 78

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8 - 10, Daire 3, İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi santimi 60 lira, iç sayfalar 65 lira.
Fiyatı : 4 T.L.

ABONE FİYATLARI : Yurt içi yıllığı 200 — TL. Altı aylığı 100 TL. Yurt dışı yıllığı 400 — TL. Altı aylığı 200 — TL.

Dağıtım : Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

MİLLETLER GÜLÜYOR

ENDİŞE ETMEYİN

Dupont genç bir kızla tanışmış, birlikte yemeğe çıkmıştı. Kız başını tabağa eğmiş, yemeğini yerken, lokantaya giren ve başka bir masaya oturan orta yaşlı bir kadın, karşı masadaki gençlere bir süre baktıktan sonra çantasından çıkardığı kâğıda bir şeyler yazdı. Dupont'u işaret ederek kâğıdı garsonla yolladı. Gelen kâğıtta şunlar yazıyordu: (Mösyö, yanınızdaki kız hizmetçimdir ve sırtındaki elbise de onun değil, benimdir).

Bir dakika sonra garsonu çağıran Dupont, cevabî mesajını karşı masada oturan kadına gönderdi. Onun yolladığı kâğıtta da şöyle yazıyordu: (Bildirinize teşekkür ederim madam. Elbiseniz için hiç endişe etmeyin. Yarım saat sonra ellerimle çıkaracağım onu).

ÇOCUK

Küçük Jerom, ağabeyi Lucien'e fısıldadı:

— Sofradaki ilikli kemiği bana versene.

— Lucien hayretle:

— Ama o sadece kemik, içinde ilik kalmamışki, dedi.

— Biliyorum. Sevmediğim pırasayı onun içine saklıyacağım!

ÖDEŞTİK

Sanığa dikkatle bakan yargıç:

— Sizi tanıyor gibiyim, dedi.

— Tanırsınız tabii, bir yıldır kızınıza piyano dersi veriyorum...

— Ödeştik öyleyse... Ben de size bir yıllık hapis cezası veriyorum!

— Hastane ücreti tamam, ama hastabakıcının özel hizmet ücreti pek tuzlu!

ÇOK GEÇ

Bir mösyö trombon çalmağı öğrenmişti. Ve evinde sık sık çalmağa başlamıştı. Bir gün karısı hiddet içinde yanına gelerek:

— Kes şu çalgıyı, diye bağırdı. Bir dakika daha çalarsan deli olacağım...

— Çok geç, sen deli olmuşsun bile, dedi kocası.

— Ne?

— Evet, deli olmuşsun artık. Çünkü yarım saattir trombon çalmıyorum!

— Üzülmeyiniz, kocanız bir kaza geçirmiş!

FALCIDA

Bir adam, falcıya gitmişti. Falcı, yuvarlak kristal topuna bakarak:

— Ufuklarınız şimdilik fırtına dolu bulutlarla kaplı, dedi. Evet, koca koca bulutlar görüyorum... Ama çabuk dağılacaklar... Güneş bu bulutları delerek parlıyacak... yıldızınız...

Adam, falcının sözünü keserek:

— Durun bakalım, diye bağırdı. Ben buraya falıma baktırmağa geldim. Hava raporunu cebimde duran gazeteden okurum!

PARAŞÜT

Paraşüt okulunun öğrencisi, uçuşa çıkmadan önce hocaya sordu:

— Atladıktan sonra paraşütüm açılmazsa?

Hoca cevap verdi:

— O zaman yere ilk inen siz olursunuz!

ORASI

Rahip sordu:

— Göğe gitmek istiyenler parmaklarını kaldırsınlar.

Bütün çocuklar parmaklarını kaldırdılar, biri kaldırmadı.

— Sen, Bernard, göğe gitmek istemiyor musun?

— Hayır, diye çocuk cevap verdi. Orası çok kalabalık!

— Afedersiniz, ben, tavşana ateş etmiştim!.

ESKİDEN

Madam ile mösyö yemek yiyorlardı. Mösyö bir ara, çorba tabağından çıkan bir tel saçı tablaya koyduktan sonra karısına sitemle baktı.

Ama kadın, daha acı bir bakışla:

— Artık beni sevmediğini anladım, diye mırıldandı. Eskiden, onu cüzdanında saklardın.

PAPAĞAN

Bir randevucunun papağanın satın alan Markiz, davetin sona ermesine yakın uşağına seslendi, papağanını getirmesini istedi. Büyük ve süslü bir kafes içinde getirilen papağan salona şöyle bir göz attı:

— A, diye bağırdı. Şu işe bakın siz... Kadınların hepsi değişmiş ama, erkekler aynı!

İYİMSER-KÖTÜMSER

Kötümser kadın, kendisine koyamayacağını düşünen iyimser erkek ise kadının arabasını oraya koymaya çalışmayacağını düşünür!

HİÇ!

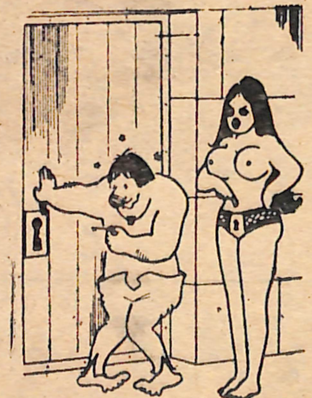
Doktor, hastaya:

— Ciğerlerinizin durumu hiç de iyileşmemiş, dedi. Tavsiyelerimi tutmadığınıza eminim.

— Tuttum doktor, diye hasta cevap verdi. Şimdi günde tam on tane sigara içiyorum, fazla değil.

— Eskiden kaç tane içerdiniz?

— Hiç içmezdim!

Yazısız

"EMEKLİLERE
İKRAMİYELERİ
KADAR
EV KREDİSİ"

TÜRKİYE
EMLAK
KREDİ
BANKASI

..şükürler olsun!